Europees Parlement
2019-2024

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

2021/0381(COD)

1.12.2022

ADVIES

van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

aan de Commissie interne markt en consumentenbescherming

over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende transparantie en gerichte politieke reclame
(COM(2021)0731 – C9-0433/2021 – 2021/0381(COD))

Rapporteur voor advies: Anna Júlia Donáth

(*) Procedure met medeverantwoordelijke commissies – Artikel 57 van het Reglement

PA_Legam

AMENDEMENTEN

De Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken verzoekt de bevoegde Commissie interne markt en consumentenbescherming onderstaande amendementen in aanmerking te nemen:

Amendement 1
Voorstel voor een verordening
Overweging 13

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(13) Deze verordening mag geen gevolgen hebben voor de materiële inhoud van politieke reclame, noch voor de regels voor het weergeven van politieke reclame, met inbegrip van voorschriften inzake zogenaamde stilteperioden voorafgaand aan verkiezingen of referenda.	(13) Deze verordening mag geen gevolgen hebben voor de materiële inhoud van politieke reclame, noch voor de regels voor het weergeven van politieke reclame, met inbegrip van voorschriften inzake zogenaamde stilteperioden voorafgaand aan verkiezingen of referenda. ***Deze verordening heeft onder meer tot doel om de verantwoordingsplicht en de algemene organisatie van een eerlijk en open politiek proces te regelen, de rechten van burgers te waarborgen, met inbegrip van hun vrijheid van mening en informatie en hun recht om politieke beslissingen te nemen en om hun stemrecht uit te oefenen, en om bij te dragen tot de goede werking van de interne markt voor politieke reclame waarin onwettige politieke reclameboodschappen tijdig kunnen worden geïdentificeerd en gecorrigeerd en de offline- en onlineruimte op elkaar zijn afgestemd. Lidstaten waarvan de nationale wetgeving in die mogelijkheid voorziet, zouden kunnen overwegen om in de weken voorafgaand aan verkiezingen of referenda stilteperioden voor politieke reclame in te voeren. Lidstaten die niet voorzien in stilteperioden voor politieke reclame, zouden kunnen overwegen om dergelijke stilteperioden in te voeren indien zij dit nodig achten om de doelstellingen van deze verordening volledig te verwezenlijken.***

Amendement 2
Voorstel voor een verordening
Overweging 16

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(16) De definitie van "politieke reclame" moet ook reclame omvatten die direct of indirect wordt gepubliceerd of verspreid door, voor of namens een politieke actor. Aangezien reclameboodschappen van, voor of namens een politieke actor niet los kunnen worden gezien van diens activiteiten als politieke actor, is het aannemelijk dat deze het politieke debat kunnen beïnvloeden, tenzij het om zuiver particuliere of zuiver commerciële boodschappen gaat.	(16) De definitie van "politieke reclame" moet ook reclame omvatten die direct of indirect wordt ***gesponsord, gepromoot,*** gepubliceerd of verspreid door, voor of namens een politieke actor. Aangezien reclameboodschappen van, voor of namens een politieke actor niet los kunnen worden gezien van diens activiteiten als politieke actor, is het aannemelijk dat deze het politieke debat kunnen beïnvloeden, tenzij het om zuiver particuliere of zuiver commerciële boodschappen gaat.

Amendement 3
Voorstel voor een verordening
Overweging 17

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(17) Ook de publicatie of verspreiding door andere actoren van een boodschap die het resultaat van een verkiezing, een referendum, een wet- of regelgevingsproces of stemgedrag kan beïnvloeden, moet als politieke reclame worden aangemerkt. Om te bepalen of de publicatie of verspreiding van een boodschap van invloed kan zijn op het resultaat van een verkiezing, een referendum, een wet- of regelgevingsproces of stemgedrag, moet rekening worden gehouden met alle relevante factoren, zoals de inhoud van de boodschap, de taal waarin de boodschap is gesteld, de context waarin de boodschap wordt overgebracht, het doel van de boodschap en de wijze waarop de boodschap wordt gepubliceerd of verspreid. Boodschappen over maatschappelijke of controversiële	(17) Ook de ***sponsoring, promotie,*** publicatie of verspreiding door andere actoren van een boodschap die het resultaat van een verkiezing, een referendum, een wet- of regelgevingsproces of stemgedrag***, met inbegrip van het al dan niet deelnemen aan een stemming,*** kan beïnvloeden, moet als politieke reclame worden aangemerkt. Om te bepalen of de publicatie of verspreiding van een boodschap van invloed kan zijn op het resultaat van een verkiezing, een referendum, een wet- of regelgevingsproces of stemgedrag, moet rekening worden gehouden met alle relevante factoren, zoals de inhoud van de boodschap, de taal waarin de boodschap is gesteld, de context waarin de boodschap wordt overgebracht, ***de identiteit van de opdrachtgever,*** het doel van de boodschap en de wijze waarop de boodschap wordt

kwesties kunnen, naargelang het geval, van invloed zijn op het resultaat van een verkiezing, een referendum, een wet- of regelgevingsproces of stemgedrag.

gepubliceerd of verspreid***, de doelgroep en het doel van de boodschap***. Boodschappen over maatschappelijke of controversiële kwesties kunnen, naargelang het geval, van invloed zijn op het resultaat van een verkiezing, een referendum, een wet- of regelgevingsproces of stemgedrag.

Amendement 4
Voorstel voor een verordening
Overweging 17 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(17 bis) Aangezien reclameboodschappen over openbare aangelegenheden een interventie in het publieke debat vormen die uiteindelijk is gericht op het beïnvloeden van beslissingen van wetgevers, en dat wetgevers de plicht hebben om altijd te handelen op basis van bewijs en in het algemeen belang, in plaats van op basis van eng gedefinieerd politiek eigenbelang of lobbyen door machtige gevestigde belangen, mag niets in deze verordening worden opgevat als implicerend dat door echte actoren uit het maatschappelijk middenveld geplaatste reclameboodschappen over openbare aangelegenheden een bedreiging voor de democratie of de politiek vormen of dat dergelijke boodschappen regelmatig tot doel hebben of de kracht hebben om wetgevers op betekenisvolle wijze te manipuleren en aldus te ontslaan van de verplichting om altijd op basis van bewijs en in het algemeen belang te handelen. Niets in deze verordening mag worden opgevat als implicerend dat reclameboodschappen over openbare aangelegenheden die door echte actoren uit het maatschappelijk middenveld worden geplaatst iets anders zijn dan welkome interventies in de publieke sfeer en het politieke debat. De verplichtingen die uit hoofde van deze verordening op

actoren van het maatschappelijk middenveld rusten, mogen hun werk niet ondergraven of belemmeren, en de Commissie moet jaarlijks een evaluatie uitvoeren, met inbreng van een brede basis van het maatschappelijk middenveld, teneinde de effecten van deze verordening op het maatschappelijk middenveld te monitoren en zo nodig corrigerende maatregelen voor te stellen. Bij de jaarlijkse evaluatie moet de Commissie zich bewust zijn van de noodzaak om kwade trouw of misbruik van de bepalingen van deze verordening met het oog op het ondermijnen van actoren uit het maatschappelijk middenveld, onverwijld op te sporen en aan te pakken.

Amendement 5
Voorstel voor een verordening
Overweging 17 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(17 ter) Zuiver generieke dienstverleners van wier diensten gebruik wordt gemaakt door aanbieders van reclamediensten of politieke actoren mogen niet worden beschouwd als aanbieders van politieke reclamediensten, maar als offline-equivalenten van de online-tussenhandelsdienst in de zin van artikel 3, punt g), van Verordening (EU) 2022/2065 van het Europees Parlement en de Raad[1 bis]. Dergelijke generieke dienstverleners omvatten derhalve "mere conduit"-, "caching"- of "hosting"-diensten, maar ook hun offline-equivalenten zoals post- en distributiediensten, grafisch ontwerpers en drukkerijen die een vergelijkbare "neutrale" dienst aanbieden. Om als offline-equivalent te kunnen worden aangemerkt, moeten voor die diensten dezelfde vereisten gelden, dat wil zeggen dat zij de toezending niet

	mogen initiëren, noch de ontvanger van de toezending mogen selecteren, noch de informatie die het voorwerp van de toezending is, mogen selecteren of wijzigen.
	[1 bis] Verordening (EU) 2022/2065 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende een eengemaakte markt voor digitale diensten en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG (digitaledienstenverordening) (PB L 277 van 27.10.2022, blz. 1).

Amendement 6
Voorstel voor een verordening
Overweging 19

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(19) Politieke standpunten die worden geuit in ***lineaire*** audiovisuele uitzendingen of in gedrukte media ***zonder dat daar een rechtstreekse betaling of gelijkwaardige vergoeding aan te pas komt***, dienen niet onder deze verordening te vallen.	(19) Politieke standpunten ***of andere redactionele inhoud*** die ***onder de redactionele verantwoordelijkheid van een dienstverlener*** worden geuit in audiovisuele ***media, waaronder lineaire of niet-lineaire*** uitzendingen***,*** of in gedrukte ***of onlinetijdschriften, kranten of andere*** media***, tenzij de dienstverlener door een derde voor de politieke reclameboodschap is vergoed***, dienen niet onder deze verordening te vallen. ***Wanneer een dienstverlener inhoud van een politieke campagne of een politieke kandidaat opnieuw publiceert, zonder redactionele inhoud, moet die publicatie worden beschouwd als politieke reclame en als zodanig worden behandeld, ook als voor die dienst geen vergoeding is betaald.***

Amendement 7
Voorstel voor een verordening
Overweging 21

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(21) "Politieke reclameboodschap" moet worden gedefinieerd als een concrete vorm van politieke reclame. "Reclameboodschappen" zijn de middelen waarmee de inhoud van de reclame, ***onder meer*** in gedrukte vorm, via de omroepmedia of via een onlineplatformdienst wordt meegedeeld.	(21) "Politieke reclameboodschap" moet worden gedefinieerd als een concrete vorm van politieke reclame ***die, op welke wijze ook, wordt gesponsord, geproduceerd, geplaatst, gepromoot, gepubliceerd of verspreid***. "Reclameboodschappen" zijn de middelen waarmee de inhoud van de reclame, ***waaronder*** in gedrukte vorm, via de omroepmedia of via een onlineplatformdienst ***of een sociaal netwerk*** wordt meegedeeld.

Amendement 8
Voorstel voor een verordening
Overweging 23

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(23) Het begrip "politieke actoren" moet ook niet-gekozen functionarissen, gekozen functionarissen, kandidaten en overheidsfunctionarissen op Europees, nationaal, regionaal of lokaal niveau omvatten. Ook andere politieke organisaties moeten in de definitie worden opgenomen.	(23) ***Het begrip "politieke actoren" moet ook betrekking hebben op EU-instellingen, overheden, met inbegrip van regionale en lokale overheden en hun respectieve autoriteiten en organen, met of zonder rechtspersoonlijkheid, voor zover hun communicatie kan worden gelijkgesteld met politieke reclame.*** Het begrip "politieke actoren" moet ook niet-gekozen functionarissen, gekozen functionarissen, kandidaten en overheidsfunctionarissen op Europees, nationaal, regionaal of lokaal niveau omvatten. Ook andere politieke organisaties moeten in de definitie worden opgenomen. ***Bepaalde personen kunnen controle uitoefenen over politieke actoren en hun persoonlijke belangen bevorderen terwijl zij die invloed opzettelijk verhullen of voor het publiek verborgen houden. Dergelijke personen moeten eveneens worden beschouwd als politieke actoren in de zin van deze verordening.***

Amendement 9
Voorstel voor een verordening
Overweging 31

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(31) De vrijheid van meningsuiting, zoals beschermd door artikel 11 van het Handvest van de grondrechten, betreft ook de vrijheid van een persoon om een politieke mening te hebben en kennis te nemen en te geven van politieke informatie of ideeën. Elke beperking ervan moet in overeenstemming zijn met artikel 52 van het Handvest van de grondrechten; deze vrijheid kan alleen worden onderworpen aan aanpassingen en beperkingen wanneer deze gerechtvaardigd worden door een legitiem algemeen belang en stroken met de algemene beginselen van het Unierecht, zoals evenredigheid en rechtszekerheid. Dit is onder meer het geval wanneer aan de politieke ideeën bekendheid wordt gegeven via aanbieders van reclamediensten.	(31) De vrijheid van meningsuiting ***en van informatie***, zoals beschermd door artikel 11 van het Handvest van de grondrechten, betreft ook de vrijheid van een persoon om ***zonder inmenging en ongeacht grenzen*** een politieke mening te hebben en kennis te nemen en te geven van politieke informatie of ideeën. Elke ***voorwaarde ervoor en inperking en*** beperking ervan moet in overeenstemming zijn met artikel 52 van het Handvest van de grondrechten; deze vrijheid kan alleen worden onderworpen aan aanpassingen en beperkingen wanneer deze gerechtvaardigd worden door een legitiem algemeen belang en stroken met de algemene beginselen van het Unierecht, zoals evenredigheid en rechtszekerheid. Dit is onder meer het geval wanneer aan de politieke ideeën bekendheid wordt gegeven via aanbieders van reclamediensten. ***De vrijheid van meningsuiting is een van de hoekstenen van een levendig democratisch debat.***

Amendement 10
Voorstel voor een verordening
Overweging 38

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(38) Uit transparante politieke reclame moeten burgers kunnen opmaken dat zij met een politieke reclameboodschap worden geconfronteerd. Uitgevers van politieke reclame moeten ervoor zorgen dat elke politieke reclameboodschap vergezeld gaat van een duidelijke mededeling waaruit blijkt dat het om een politieke reclame gaat en wie de opdrachtgever is. In voorkomend geval kan de naam van de opdrachtgever ook een politiek logo omvatten. Uitgevers	(38) Uit transparante politieke reclame moeten burgers kunnen opmaken dat zij met een politieke reclameboodschap worden geconfronteerd. Uitgevers van politieke reclame moeten ervoor zorgen dat elke politieke reclameboodschap vergezeld gaat van een duidelijke mededeling waaruit blijkt dat het om een politieke reclame gaat en wie de opdrachtgever is. In voorkomend geval kan de naam van de opdrachtgever ook een politiek logo omvatten. Uitgevers

van politieke reclame moeten gebruikmaken van een doeltreffend label, rekening houdend met de relevante wetenschappelijke ontwikkelingen en de beste praktijken op het gebied van het labelen van reclameboodschappen met het oog op transparantie. Zij moeten er ook voor zorgen dat in verband met elke politieke reclameboodschap informatie wordt gepubliceerd die het mogelijk maakt de bredere context van de politieke reclame en de doelstellingen ervan te begrijpen; deze informatie moet ofwel kunnen worden opgenomen in de reclameboodschap zelf, ofwel door de uitgever kunnen worden verstrekt op zijn website, die toegankelijk is via een link of een andere, even duidelijke en gebruiksvriendelijke contactmogelijkheid die in de reclameboodschap is opgenomen.

van politieke reclame moeten gebruikmaken van een doeltreffend label, rekening houdend met de relevante wetenschappelijke ontwikkelingen en de beste praktijken op het gebied van het labelen van reclameboodschappen met het oog op transparantie. ***Ten minste 15 % van de weergegeven reclameboodschap, ruimte of tijd, naargelang van het formaat van de reclameboodschap, moet worden gebruikt om de politieke reclameboodschap gemakkelijk als zodanig identificeerbaar te maken.*** Zij moeten er ook voor zorgen dat in verband met elke politieke reclameboodschap informatie wordt gepubliceerd die het mogelijk maakt de bredere context van de politieke reclame en de doelstellingen ervan te begrijpen; deze informatie moet ofwel kunnen worden opgenomen in de reclameboodschap zelf, ofwel door de uitgever kunnen worden verstrekt op zijn website, die toegankelijk is via een link of een andere, even duidelijke en gebruiksvriendelijke contactmogelijkheid die in de reclameboodschap is opgenomen.

Amendement 11
Voorstel voor een verordening
Overweging 42 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(42 bis) De Commissie moet een Europese bibliotheek voor offline en online politieke reclameboodschappen opzetten en beheren om politieke reclameboodschappen en alle informatie in de transparantieverklaring te hosten, te archiveren en openbaar te maken. Uitgevers van politieke reclame moeten alle informatie in de transparantieverklaring onverwijld en uiterlijk 24 uur na de eerste publicatie ervan delen met de Europese bibliotheek voor politieke reclameboodschappen. Bovendien moeten uitgevers van politieke

	reclame die een zeer groot onlineplatform of een zeer grote onlinezoekmachine in de zin van artikel 33 van Verordening (EU) 2022/2065 zijn, alle in de transparantieverklaring opgenomen informatie openbaar maken en in realtime actueel houden via de overeenkomstig artikel 39 van Verordening 2022/2065 gepubliceerde reclameregisters.

Amendement 12
Voorstel voor een verordening
Overweging 46

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(46) Om specifieke entiteiten in staat te stellen hun rol in democratieën te spelen, is het passend regels vast te stellen voor de toezending van de informatie die samen met politieke reclameboodschap wordt gepubliceerd of in de transparantieverklaring is opgenomen, aan belanghebbende ***actoren*** zoals erkende academici, journalisten, maatschappelijke organisaties en geaccrediteerde verkiezingswaarnemers, teneinde de uitoefening van hun respectieve rollen in het democratische proces te ondersteunen. Aanbieders van politieke reclamediensten moeten niet worden verplicht te reageren op verzoeken die kennelijk ongegrond of buitensporig zijn. Voorts moet het de betrokken dienstverlener worden toegestaan in geval van veelvuldige en dure verzoeken een redelijke vergoeding in rekening te brengen, uitgaande van de administratieve kosten van het verstrekken van de informatie.	(46) Om specifieke entiteiten in staat te stellen hun rol in democratieën te spelen, is het passend regels vast te stellen voor de toezending van de informatie die samen met politieke reclameboodschap wordt gepubliceerd of in de transparantieverklaring is opgenomen, aan ***in de Unie gevestigde*** belanghebbende ***partijen,*** zoals erkende academici, journalisten, maatschappelijke organisaties en geaccrediteerde verkiezingswaarnemers, teneinde de uitoefening van hun respectieve rollen in het democratische proces te ondersteunen. Aanbieders van politieke reclamediensten moeten niet worden verplicht te reageren op verzoeken die kennelijk ongegrond of buitensporig zijn. Voorts moet het de betrokken dienstverlener worden toegestaan in geval van veelvuldige en dure verzoeken een redelijke vergoeding in rekening te brengen, uitgaande van de administratieve kosten van het verstrekken van de informatie.

Amendement 13
Voorstel voor een verordening
Overweging 47

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(47) Om groepen of individuele kiezers of personen gericht te benaderen met politieke boodschappen en de impact daarvan te versterken, wordt steeds vaker gebruikgemaakt van persoonsgegevens die direct van personen zijn verkregen, indirect zijn verzameld – zoals afgeleide gegevens, waartoe personen worden gegroepeerd op basis van hun veronderstelde interesses – of zijn afgeleid uit onlineactiviteiten, gedragsprofilering en andere analysetechnieken. Op basis van de verwerking van persoonsgegevens, met name gegevens die krachtens Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad[11] en Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad[12] als gevoelig gelden, kunnen verschillende groepen kiezers of personen worden gevormd en kan worden gebruikgemaakt van hun kenmerken of kwetsbaarheden, bijvoorbeeld door op specifieke momenten en op specifieke plaatsen reclameboodschappen te verspreiden die inspelen op ontvankelijkheid voor een bepaald soort informatie/boodschap. Dit heeft specifieke en schadelijke gevolgen voor de grondrechten en fundamentele vrijheden van burgers wat betreft de verwerking van hun persoonsgegevens en hun vrijheid om objectieve informatie te ontvangen, hun mening te vormen, politieke beslissingen te nemen en hun stemrecht uit te oefenen. Dit is ongunstig voor het democratische proces. ***Er moeten nieuwe beperkingen en voorwaarden worden vastgesteld, in aanvulling op Verordening (EU) 2016/679 en Verordening (EU) 2018/1725. De in deze verordening vastgestelde*** voorwaarden voor ***het in het kader van politieke reclame gebruikmaken van targeting- en amplificatietechnieken die gepaard gaan met*** de verwerking van persoonsgegevens, ***moeten worden gebaseerd op artikel 16***	(47) Om groepen of individuele kiezers of personen gericht te benaderen met politieke boodschappen en de impact daarvan te versterken, wordt steeds vaker gebruikgemaakt van persoonsgegevens die direct van personen zijn verkregen, indirect zijn verzameld – zoals ***waargenomen of*** afgeleide gegevens, waartoe personen worden gegroepeerd op basis van hun veronderstelde interesses – of zijn afgeleid uit onlineactiviteiten, gedragsprofilering en andere analysetechnieken. Op basis van de verwerking van persoonsgegevens, met name gegevens die krachtens Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad[11] en Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad[12] als gevoelig gelden, kunnen verschillende groepen kiezers of personen worden gevormd en kan worden gebruikgemaakt van hun kenmerken of kwetsbaarheden, bijvoorbeeld door op specifieke momenten en op specifieke plaatsen reclameboodschappen te verspreiden die inspelen op ontvankelijkheid voor een bepaald soort informatie/boodschap. Dit heeft specifieke en schadelijke gevolgen voor de grondrechten en fundamentele vrijheden van burgers wat betreft de verwerking van hun persoonsgegevens en hun vrijheid om ***billijk en gelijk te worden behandeld, niet te worden gemanipuleerd,*** objectieve informatie te ontvangen, hun mening te vormen, politieke beslissingen te nemen en hun stemrecht uit te oefenen. Dit is ***bovendien*** ongunstig voor het democratische proces***, omdat het een versnippering van het publieke debat over belangrijke maatschappelijke kwesties, agressieve kiezersanalyse, selectief bereik en uiteindelijk de manipulatie van het electoraat mogelijk maakt***. ***Het verhoogt ook het risico van de verspreiding van desinformatie, en is het gebruikt voor buitenlandse inmenging in***

VWEU.

verkiezingsprocessen, met name door niet-democratische buitenlandse entiteiten. Misleidende of obscure reclame voor politieke doeleinden vormt een risico omdat invloed wordt uitgeoefend op de kernmechanismen die de werking van onze democratische samenleving mogelijk maken. Dit alles vindt plaats ondanks de reeds bestaande strikte voorwaarden voor de verwerking van persoonsgegevens, ***ook voor targeting en de aanlevering van reclameboodschappen, zoals vastgesteld in de Verordeningen (EU) 2016/679 en (EU) 2018/1725***.

---

[11] Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PB L 119 van 4.5.2016, blz. 1).

[12] Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 45/2001 en Besluit nr. 1247/2002/EG (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 39).

---

[11] Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PB L 119 van 4.5.2016, blz. 1).

[12] Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 45/2001 en Besluit nr. 1247/2002/EG (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 39).

Amendement 14
Voorstel voor een verordening
Overweging 47 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(47 bis) De bestaande

mogelijkheden in het kader van Verordening (EU) 2016/679 voor het rechtmatig afstemmen en richten van reclame op personen worden onderworpen aan systemisch misbruik, met name met betrekking tot het verkrijgen van de vrije en geïnformeerde toestemming van personen, hetgeen met het huidige regelgevingskader niet kan worden opgelost.

Amendement 15
Voorstel voor een verordening
Overweging 47 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(47 ter) Donkere patronen op online-interfaces van onlineplatforms zijn praktijken die, doelbewust of feitelijk, het vermogen van gebruikers van de dienst om autonome en weloverwogen keuzes te maken of beslissingen te nemen ten aanzien van de persoonsgegevens die zij verstrekken met het oog op het ontvangen van politieke reclame, wezenlijk verstoren of belemmeren. Derhalve moet het aanbieders van onlineplatforms worden verboden om gebruikers van de dienst te nudgen en hun autonomie, besluitvorming of keuzeproces te verstoren of te belemmeren.

Amendement 16
Voorstel voor een verordening
Overweging 47 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(47 quater) Dit moet ook het volgende omvatten: een gebruiker van de dienst herhaaldelijk vragen een keuze te maken die reeds is gemaakt, de procedure om een dienst te annuleren aanzienlijk omslachtiger maken dan die om erop in te

tekenen, bepaalde keuzes moeilijker of tijdrovender maken dan andere, en het zeer moeilijk maken om standaardinstellingen te wijzigen, waardoor de besluitvorming van de gebruiker van de dienst op onredelijke wijze wordt beïnvloed op een manier die zijn autonomie, besluitvorming of keuze verstoort en belemmert. Regels ter voorkoming van donkere patronen mogen echter niet zodanig worden opgevat dat ze aanbieders beletten om rechtstreeks met gebruikers van de dienst te interageren en die gebruikers nieuwe of aanvullende diensten aan te bieden. Het systematische gebruik van donkere patronen, onduidelijke toestemmingsafspraken, misleidende informatie en onvoldoende tijd om de voorwaarden te lezen, zijn gangbare praktijken om het voor gebruikers van de dienst moeilijk te maken om over duidelijke informatie te beschikken en controle te hebben in de context van de op toezicht gebaseerde onlinereclamesector.

Amendement 17
Voorstel voor een verordening
Overweging 47 quinquies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(47 quinquies)Om personen te beschermen in verband met de wijze waarop en de doeleinden waarvoor hun persoonsgegevens worden verwerkt, met name in contexten die relevant zijn voor het beïnvloeden van hun democratische keuzes en hun betrokkenheid bij het publieke debat, en om de democratie en de integriteit van verkiezingen te beschermen, moeten de Verordeningen (EU) 2016/679 en (EU) 2018/1725 worden aangevuld door verdere beperkingen toe te voegen, die de vorm van strikte beperkingen op de verwerking van persoonsgegevens voor

targeting en de aanlevering van politieke onlinereclame moeten aannemen, op grond van artikel 16 VWEU.

Amendement 18
Voorstel voor een verordening
Overweging 47 sexies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(47 sexies) Targeting- en reclameaanleveringstechnieken die zijn onderworpen aan bepaalde voorwaarden en gebruikmaken van strikt beperkte hoeveelheden verstrekte persoonsgegevens die geen bijzondere categorieën persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van Verordening (EU) 2016/679 of artikel 10 van Verordening (EU) 2018/1725 zijn, kunnen nuttig zijn bij de verspreiding van politieke reclame en informatie en bij het bereiken en informeren van burgers.

Amendement 19
Voorstel voor een verordening
Overweging 47 septies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(47 septies) Targeting- en reclameaanleveringstechnieken die de verwerking van persoonsgegevens met zich meebrengen, mogen alleen worden toegestaan als zij zijn gebaseerd op persoonsgegevens die door de betrokkene uitdrukkelijk aan de uitgever van de reclame worden verstrekt met als specifiek en uitsluitend doel om gerichte politieke reclameboodschappen te ontvangen. Aanbieders mogen geen toestemming vragen wanneer de betrokkene zijn recht van bezwaar op geautomatiseerde wijze uitoefent met behulp van technische specificaties, overeenkomstig artikel 21,

lid 5, van Verordening (EU) 2016/679. Indien een betrokkene weigert om toestemming te geven of zijn of haar toestemming heeft ingetrokken, moet hij of zij andere redelijke en billijke opties worden aangeboden om toegang tot diensten van de informatiemaatschappij te krijgen. Het weigeren van toestemming mag voor de betrokkene niet moeilijker of tijdrovender zijn dan het geven ervan. De verwerking van waargenomen of afgeleide persoonsgegevens mag, in overeenstemming met de richtsnoeren 8/2020 van het Europees Comité voor gegevensbescherming betreffende de targeting van gebruikers van sociale media, niet worden toegestaan. Zonder een dergelijke beperking van targeting- en reclameaanleveringstechnieken zouden de targeting en aanlevering van politieke reclame op basis van persoonsgegevens waarschijnlijk leiden tot een hoog risico voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen.

Amendement 20
Voorstel voor een verordening
Overweging 47 octies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(47 octies) Verstrekte persoonsgegevens mogen alleen categorieën persoonsgegevens omvatten die uitdrukkelijk en actief door de betrokkene zijn verstrekt met het specifieke en enige doel om te worden getarget met politieke reclameboodschappen door de verwerkingsverantwoordelijke aan wie de gegevens zijn verstrekt. Betrokkenen mogen niet worden getarget met politieke reclameboodschappen door verwerkingsverantwoordelijken aan wie zij geen persoonsgegevens hebben verstrekt. Wanneer de gegevens aan de

uitgever worden verstrekt, moeten zij worden ingevoerd in de interface of instellingen van de uitgever. De verwerking van gegevens aangaande betrokkenen die anders in het kader van het normale gebruik van de dienst zouden worden verwerkt, zoals metagegevens, verkeers- en locatiegegevens of de inhoud van persoonlijke of openbare communicatie, moet derhalve worden uitgesloten.

Amendement 21
Voorstel voor een verordening
Overweging 47 nonies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(47 nonies) Sommige kapitaalkrachtige politieke kandidaten of partijen kunnen de beperkingen op targetingtechnieken omzeilen met interne diensten die grootschalige politieke marketing uitvoeren. Derhalve moeten de beperkingen op targetingtechnieken van toepassing zijn op opdrachtgevers die op grote schaal en systematisch persoonsgegevens verwerken voor rechtstreeks getargete politieke marketing, zoals het verzenden van gerichte e-mail- of sms-berichten, ongeacht of daar al dan niet een dienst bij betrokken is. Dit doet geen afbreuk aan het feit dat de beperkingen op targeting- en reclameaanleveringstechnieken niet van toepassing mogen zijn op zuiver directe communicatie, met inbegrip van gepersonaliseerde e-mails of sms-berichten die geen direct marketing op grote schaal vormen, en organische inhoud die wordt gepubliceerd door gebruik te maken van online-tussenhandelsdiensten zonder rekening te houden met de plaatsing, publicatie of verspreiding van de specifieke boodschap.

Amendement 22
Voorstel voor een verordening
Overweging 47 decies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(47 decies) Om verkiezingen en referenda te beschermen en ongepaste inmenging, manipulatie en desinformatie te voorkomen, is het noodzakelijk om verdere beperkingen in te voeren met betrekking tot targeting en aanlevering in de periode onmiddellijk voorafgaand aan de verkiezingen of het referendum. In de zestig dagen voorafgaand aan verkiezingen of een referendum moeten targeting- en reclameaanleveringstechnieken in de context van politieke reclame waarbij persoonsgegevens worden verstrekt, strikt worden beperkt tot het gebruik van de locatie van de betrokkene en de door de betrokkene gesproken talen. Het feit dat een persoon voor het eerst kiesgerechtigd is, zou ook kunnen worden gebruikt omdat het belangrijk is om die personen te bereiken en informatie over de verkiezingen of het referendum te verstrekken. De locatie van de betrokkene die wordt gebruikt om gerichte politieke reclame te bezorgen, moet worden opgevat als de locatie op het niveau van het kiesdistrict bij de desbetreffende verkiezingen of het desbetreffende referendum. In de lidstaten die slechts één kiesdistrict op nationaal niveau voor de verkiezingen voor het Europees Parlement hebben, kan de locatie van de betrokkene echter worden opgevat als de locatie op regionaal of een gelijkwaardig niveau naar nationaal recht voor politieke reclame in verband met die verkiezingen.

Amendement 23
Voorstel voor een verordening
Overweging 47 undecies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(47 undecies) Het verbod op en de beperkingen op de verwerking van persoonsgegevens voor politieke reclame mogen opdrachtgevers, uitgevers van politieke reclame of aanbieders van reclamediensten, met inbegrip van onlineplatforms, niet beletten online politieke reclameboodschappen weer te geven op basis van contextuele informatie, met inbegrip van trefwoorden. Deze beperking is evenredig aangezien opdrachtgevers toegang hebben tot andere mogelijkheden voor hun politieke reclame, met name via contextuele onlinetargeting en via alternatieve media offline. Deze beperking is in overeenstemming met het recht om informatie en ideeën van algemeen belang te verstrekken die het publiek gerechtigd is te ontvangen, omdat dit recht in bepaalde omstandigheden kan worden beperkt indien die beperking redelijk, zorgvuldig en te goeder trouw wordt toegepast en evenredig is en wordt gerechtvaardigd door relevante en toereikende gronden, in het bijzonder met het oog op de bescherming van de rechten van anderen.

Amendement 24
Voorstel voor een verordening
Overweging 47 duodecies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(47 duodecies)Bij het selecteren van targetingparameters bepalen opdrachtgevers een potentiële doelgroep voor hun politieke reclame. Afhankelijk van het budget dat ze aan hun reclamecampagne besteden, zal hun

	politieke reclameboodschap echter niet noodzakelijkerwijs dat volledige potentiële publiek bereiken. De uitgever zal moeten selecteren wie uit dat potentiële publiek de politieke reclameboodschap daadwerkelijk zal ontvangen. Om het ontstaan van echokamers en filterbubbels en demografische scheeftrekkingen naar ras of gender die kunnen leiden tot vormen van discriminatie te voorkomen, mag het onlineplatforms niet worden toegestaan om selectief politieke reclameboodschappen te leveren binnen de getargete potentiële doelgroepen op basis van een verdere verwerking van persoonsgegevens. De daadwerkelijke ontvangers van de politieke reclame mogen derhalve alleen willekeurig door de uitgever worden geselecteerd, zonder verdere verwerking van persoonsgegevens.

Amendement 25
Voorstel voor een verordening
Overweging 47 terdecies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(47 terdecies) De uitgebreide transparantieverplichtingen zoals neergelegd in deze verordening zullen het ook onmogelijk maken om onopgemerkte, tegengestelde en polariserende boodschappen te verkondigen aan specifieke delen van het electoraat, omdat waakhonden, het maatschappelijk middenveld, journalisten en andere delen van het electoraat daarop toezicht zullen kunnen houden.

Amendement 26
Voorstel voor een verordening
Overweging 48

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(48) Daarom moeten targeting- en amplificatietechnieken in het kader van politieke reclame die gepaard gaan met de verwerking van gegevens als bedoeld in artikel 9, lid 1, van Verordening (EU) 2016/679 en artikel 10, lid 1, van Verordening (EU) 2018/1725, worden verboden. Dergelijke technieken moeten alleen zijn toegestaan indien daarvan gebruik wordt gemaakt door de verwerkingsverantwoordelijke of iemand die namens deze optreedt, met uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene, of door een stichting, een vereniging of een andere organisatie zonder winstoogmerk die op politiek, levensbeschouwelijk, godsdienstig of vakbondsgebied werkzaam is, in het kader van haar gerechtvaardigde activiteiten en met passende waarborgen, mits de verwerking uitsluitend betrekking heeft op de leden of de voormalige leden van de organisatie of op personen die in verband met haar doeleinden regelmatig contact met haar onderhouden, en de persoonsgegevens niet zonder de toestemming van de betrokkenen buiten die organisatie worden verstrekt. Dit moet gepaard gaan met specifieke waarborgen. Toestemming moet worden opgevat als toestemming in de zin van Verordening (EU) 2016/679 en Verordening (EU) 2018/1725. Daarom moet geen beroep kunnen worden gedaan op de uitzonderingen van artikel 9, lid 2, punten b), c), e), f), g), h), i) en j), van Verordening (EU) 2016/679 en artikel 10, lid 2, punten b), c), e), f), g), h), i) en j), van Verordening (EU) 2018/1725 voor het gebruik van targeting- en amplificatietechnieken voor de publicatie, promotie of verspreiding van politieke reclame die gepaard gaan met de verwerking van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9, lid 1, van Verordening (EU) 2016/679 en artikel 10,	***Schrappen***

lid 1, van Verordening (EU) 2018/725.

Amendement 27
Voorstel voor een verordening
Overweging 49

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(49) Met het oog op meer transparantie en verantwoordingsplicht moeten de verwerkingsverantwoordelijken bij het gebruik van ***targeting- en amplificatietechnieken*** in het kader van politieke reclame die gepaard gaan met de verwerking van persoonsgegevens, voor aanvullende waarborgen zorgen. Zij moeten een beleidsplan vaststellen en uitvoeren waarin wordt beschreven hoe dergelijke technieken worden gebruikt voor het targeten van afzonderlijke personen en het ***versterken van de impact***, en een register van hun relevante activiteiten bijhouden. Bij het publiceren, promoten of verspreiden van politieke reclame waarvoor gebruik wordt gemaakt van ***targeting- en amplificatietechnieken***, moeten verwerkingsverantwoordelijken samen met de politieke reclameboodschap nuttige informatie verstrekken op grond waarvan de betrokkene de logica en de belangrijkste kenmerken van de gebruikte targeting kan begrijpen en kan nagaan of er gebruik is gemaakt van gegevens van derden en van aanvullende analysetechnieken, zoals verdere optimalisering van het targeten van de reclameboodschap tijdens de levering.	(49) Met het oog op meer transparantie en verantwoordingsplicht moeten de verwerkingsverantwoordelijken bij het gebruik van ***targetingtechnieken*** in het kader van politieke reclame die gepaard gaan met de verwerking van persoonsgegevens, voor aanvullende waarborgen zorgen. Zij moeten een beleidsplan vaststellen en uitvoeren waarin wordt beschreven hoe dergelijke technieken worden gebruikt voor het targeten van afzonderlijke personen en het ***aanleveren van de inhoud van hun reclameboodschap, jaarlijkse risicobeoordelingen verrichten van het gebruik van deze technieken voor de grondrechten en fundamentele vrijheden van personen en de samenleving als geheel***, en een register van hun relevante activiteiten bijhouden. Bij het publiceren, promoten of verspreiden van politieke reclame waarvoor gebruik wordt gemaakt van ***targetingtechnieken***, moeten verwerkingsverantwoordelijken samen met de politieke reclameboodschap nuttige informatie verstrekken op grond waarvan de betrokkene de logica en de belangrijkste kenmerken van de gebruikte targeting kan begrijpen en kan nagaan of er gebruik is gemaakt van gegevens van derden en van aanvullende analysetechnieken, zoals verdere optimalisering van het targeten van de reclameboodschap tijdens de levering.

Amendement 28
Voorstel voor een verordening
Overweging 50

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(50) Uitgevers van politieke reclame die gebruikmaken van ***targeting- of amplificatietechnieken***, moeten in hun transparantieverklaring informatie opnemen op grond waarvan de betrokken persoon de logica en de belangrijkste kenmerken van de gebruikte techniek kan begrijpen, alsmede informatie over het gebruik van gegevens van derden en aanvullende analytische technieken en een link naar het relevante beleid van de ***verwerkingsverantwoordelijke***. Indien de ***verwerkingsverantwoordelijke*** verschilt van de uitgever van politieke reclame, moet de ***verwerkingsverantwoordelijke*** het interne beleid of een verwijzing daarnaar toezenden aan de uitgever van politieke reclame. Aanbieders van reclamediensten moeten, indien nodig, aan de uitgever van politieke reclame de informatie toezenden die nodig is om aan hun verplichtingen uit hoofde van deze verordening te voldoen. De verstrekking van dergelijke informatie zou op basis van normen kunnen worden geautomatiseerd en geïntegreerd in de normale bedrijfsprocessen.	(50) Uitgevers van politieke reclame die gebruikmaken van ***targetingtechnieken***, moeten in hun transparantieverklaring informatie opnemen op grond waarvan de betrokken persoon de logica en de belangrijkste kenmerken van de gebruikte techniek kan begrijpen, alsmede informatie over het gebruik van gegevens van derden en aanvullende analytische technieken en een link naar het relevante beleid van de ***politieke reclamedienst***. Indien de ***politieke reclamedienst*** verschilt van de uitgever van politieke reclame, moet de ***dienst*** het interne beleid of een verwijzing daarnaar toezenden aan de uitgever van politieke reclame. Aanbieders van reclamediensten moeten, indien nodig, aan de uitgever van politieke reclame de informatie toezenden die nodig is om aan hun verplichtingen uit hoofde van deze verordening te voldoen. De verstrekking van dergelijke informatie zou op basis van normen kunnen worden geautomatiseerd en geïntegreerd in de normale bedrijfsprocessen.

Amendement 29
Voorstel voor een verordening
Overweging 51

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(51) Om personen in staat te stellen om hun rechten op het gebied van gegevensbescherming beter uit te oefenen, moeten uitgevers van politieke reclame de betrokkene voorzien van aanvullende informatie en doeltreffende instrumenten die de uitoefening ondersteunen van zijn rechten uit hoofde van het EU-rechtskader	(51) Om personen in staat te stellen om hun rechten op het gebied van gegevensbescherming beter uit te oefenen, moeten uitgevers van politieke reclame de betrokkene voorzien van aanvullende informatie en doeltreffende instrumenten die de uitoefening ondersteunen van zijn rechten uit hoofde van het EU-rechtskader

voor gegevensbescherming, waaronder het recht om ***bezwaar te maken of*** zijn toestemming in te trekken wanneer hij te maken krijgt met een getargete politieke reclameboodschap. Deze informatie moet ook vanuit de transparantieverklaring gemakkelijk rechtstreeks toegankelijk zijn. De instrumenten die aan personen ter beschikking worden gesteld om de uitoefening van hun rechten te ondersteunen, moeten daadwerkelijk voorkomen dat een persoon te maken krijgt met getargete politieke reclameboodschappen en dat hij door een of meer verwerkingsverantwoordelijken wordt getarget op basis van specifieke criteria.

voor gegevensbescherming, waaronder het recht om zijn toestemming in te trekken wanneer hij te maken krijgt met een getargete politieke reclameboodschap. Deze informatie moet ook vanuit de transparantieverklaring gemakkelijk rechtstreeks toegankelijk zijn. De instrumenten die aan personen ter beschikking worden gesteld om de uitoefening van hun rechten te ondersteunen, moeten daadwerkelijk voorkomen dat een persoon te maken krijgt met getargete politieke reclameboodschappen en dat hij door een of meer verwerkingsverantwoordelijken wordt getarget op basis van specifieke criteria.

Amendement 30
Voorstel voor een verordening
Overweging 52

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(52) De Commissie moet ***de opstelling van gedragscodes als bedoeld in artikel 40 van Verordening (EU) 2016/679 aanmoedigen*** om de uitoefening van de rechten van betrokkenen in dit verband te ondersteunen.	(52) De Commissie moet ***richtsnoeren opstellen*** om de uitoefening van de rechten van betrokkenen in dit verband te ondersteunen.

Amendement 31
Voorstel voor een verordening
Overweging 53

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(53) De informatie die moet worden verstrekt overeenkomstig alle voorschriften die van toepassing zijn op het gebruik van ***targeting- en amplificatietechnieken*** krachtens deze verordening, moet worden gepresenteerd in een formaat dat gemakkelijk toegankelijk, duidelijk zichtbaar en gebruiksvriendelijk is, onder	(53) De informatie die moet worden verstrekt overeenkomstig alle voorschriften die van toepassing zijn op het gebruik van ***targetingtechnieken*** krachtens deze verordening, moet worden gepresenteerd in een formaat dat gemakkelijk toegankelijk, duidelijk zichtbaar en gebruiksvriendelijk is, onder meer door het gebruik van

meer door het gebruik van eenvoudige taal.	eenvoudige taal***, en geschikt is voor personen met een auditieve of visuele beperking***.

Amendement 32
Voorstel voor een verordening
Overweging 58 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(58 bis) Om hun bevoegdheden uit hoofde van deze verordening te kunnen uitoefenen, moeten de in artikel 15 bedoelde bevoegde autoriteiten en het Europees Comité voor gegevensbescherming over voldoende middelen beschikken.

Amendement 33
Voorstel voor een verordening
Overweging 70

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(70) Deze verordening doet geen afbreuk aan de regels die met name zijn vastgelegd in Richtlijn 2000/31/EG, met inbegrip van de aansprakelijkheidsregels voor als tussenpersoon optredende dienstverleners in de artikelen 12 tot en met 15 van die richtlijn als gewijzigd bij Verordening (EU) 2021/xxx [de wet inzake digitale diensten], Verordening (EU) 2021/xxx [de wet op de digitale markten], ***Richtlijn 2002/58/EG en Verordening (EU) XXX [e-privacyverordening],*** alsmede Richtlijn 2010/13/EU, ***Richtlijn 2000/31/EG, Richtlijn 2002/58/EG,*** Richtlijn 2005/29/EG, Richtlijn 2011/83/EU, Richtlijn 2006/114/EG, Richtlijn 2006/123/EG en Verordening (EU) 2019/1150.	(70) Deze verordening doet geen afbreuk aan de regels die met name zijn vastgelegd in Richtlijn 2000/31/EG, met inbegrip van de aansprakelijkheidsregels voor als tussenpersoon optredende dienstverleners in de artikelen 12 tot en met 15 van die richtlijn als gewijzigd bij Verordening (EU) 2021/xxx [de wet inzake digitale diensten], Verordening (EU) 2021/xxx [de wet op de digitale markten], alsmede Richtlijn (EU) 2010/13/EU, Richtlijn 2005/29/EG, Richtlijn 2011/83/EU, Richtlijn 2006/114/EG, Richtlijn 2006/123/EG en Verordening (EU) 2019/1150. ***Deze verordening moet een aanvulling vormen op het EU-acquis inzake gegevensbescherming, met name de Verordeningen (EU) 2016/679 en (EU) 2018/1725 en Richtlijn 2002/58/EG, en voorzien in specifieke regels inzake***

	gegevensbescherming. Deze verordening voorziet niet in een rechtsgrond die voldoet aan de vereisten van artikel 6 van Verordening (EU) 2016/679 of artikel 5 van Verordening (EU) 2018/1725 voor de verwerking van persoonsgegevens met het oog op politieke reclame.

Amendement 34
Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – lid 1 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
b) geharmoniseerde regels voor het gebruik van targeting- en ***amplificatietechnieken*** in het kader van de publicatie, verspreiding of promotie van politieke reclame die gepaard gaan met ***het gebruik*** van persoonsgegevens.	b) geharmoniseerde regels voor het gebruik van targeting- en ***reclameaanleveringstechnieken*** in het kader van de publicatie, verspreiding of promotie van politieke reclame die gepaard gaan met ***de verwerking*** van persoonsgegevens.

Amendement 35
Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
2. Deze verordening is van toepassing op politieke reclame die wordt geproduceerd, geplaatst, gepubliceerd of verspreid in de Unie, of gericht is op particulieren in een of meer lidstaten, ongeacht de plaats van vestiging van de aanbieder van de reclamediensten en ongeacht de gebruikte middelen.	2. Deze verordening is van toepassing op politieke reclame die wordt ***gesponsord,*** geproduceerd, geplaatst, gepubliceerd of verspreid in de Unie, of gericht is op particulieren in een of meer lidstaten, ongeacht de plaats van vestiging van ***de opdrachtgever of*** de aanbieder van de reclamediensten en ongeacht de gebruikte middelen.

Amendement 36
Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	2 bis. Politieke inhoud waaraan uitdrukking wordt gegeven onder redactionele verantwoordelijkheid van een uitgever van gedrukte of onlinemedia of een aanbieder van audiovisuele mediadiensten wordt niet beschouwd als politieke reclame wanneer deze wordt gesponsord, geproduceerd, geplaatst, gepromoot, gepubliceerd of verspreid, tenzij de dienstverlener daarvoor in welke vorm dan ook door een derde wordt vergoed.

Amendement 37
Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – lid 3 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
a) bijdragen tot de goede werking van de interne markt voor politieke reclame en aanverwante diensten;	a) bijdragen tot de goede***, veilige, betrouwbare en transparante*** werking van de interne markt voor politieke reclame en aanverwante diensten;

Amendement 38
Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – lid 3 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
b) natuurlijke personen beschermen wat betreft de ***verwerking*** van ***persoonsgegevens.***	b) ***de grondrechten en fundamentele vrijheden van*** natuurlijke personen beschermen***, met name*** wat betreft ***het recht op privacy en gegevensbescherming,*** de ***vrijheid*** van ***meningsuiting en van informatie en het recht op non-discriminatie, zoals verankerd in het Handvest van de grondrechten;***

Amendement 39Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – lid 3 – punt b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	b bis) de waarden eerbiedigen waarop de Unie berust en die zijn vastgelegd in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, met name eerbied voor de vrijheid, de democratie en de rechtsstaat en garanderen dat de burgers van de Unie hun democratische basisrechten kunnen uitoefenen, met name het recht om hun mening te vormen en hun stemrecht uit te oefenen in een transparante omgeving.

Amendement 40
Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – lid 4 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
b) Richtlijn 2002/58/EG ***en Verordening (EU) XXX [e-privacyverordening]***;	b) Richtlijn 2002/58/EG;

Amendement 41
Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – lid 4 – punt i bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	i bis) Verordening (EU) 2022/2065.

Amendement 42
Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – lid 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	4 bis. De gegevensbeschermingsregels voor de verwerking van persoonsgegevens waarin deze verordening voorziet, worden beschouwd als specifieke

	gegevensbeschermingsregels, naast de algemene regels van de Verordeningen (EU) 2016/679 en (EU) 2018/1725.Geen van de bepalingen van deze verordening kan zodanig worden toegepast of uitgelegd dat het beschermingsniveau dat wordt geboden door het recht op eerbiediging van het privéleven en de bescherming van persoonsgegevens en door het recht op vrijheid van meningsuiting zoals beschermd in het Handvest van de grondrechten en in het Unierecht inzake gegevensbescherming en privacy, met name de Verordeningen (EU) 2016/679 en (EU) 2018/1725,wordt verlaagd of beperkt.

Amendement 43
Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – alinea 1 – punt 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
1. "dienst": elke economische activiteit, anders dan in loondienst, die gewoonlijk tegen vergoeding geschiedt, zoals bedoeld in artikel 57 VWEU;	1. "dienst": elke economische activiteit, anders dan in loondienst, die gewoonlijk tegen ***de betaling van een*** vergoeding ***of de toekenning van een voordeel*** geschiedt, zoals bedoeld in artikel 57 VWEU;

Amendement 44
Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – alinea 1 – punt 2 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
2. "politieke reclame": de productie, plaatsing, promotie, publicatie of verspreiding, op welke wijze dan ook, van een boodschap:	2. "politieke reclame": de ***sponsoring,*** productie, plaatsing, promotie, publicatie of verspreiding, op welke wijze dan ook, van een boodschap:

Amendement 45
Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – alinea 1 – punt 2 – b

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(b) die van invloed kan zijn op het resultaat van een verkiezing of referendum***,*** ***een wetgevings- of regelgevingsproces*** of stemgedrag***.***	(b) die van invloed kan zijn op het resultaat van een verkiezing of referendum of ***van*** stemgedrag***, of***

Amendement 46
Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – alinea 1 – punt 2 – b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	b bis) die van invloed kan zijn op het resultaat van een wet- of regelgevingsproces;

Amendement 47
Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – alinea 1 – punt 4 – b ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	b ter) een overheid op nationaal, regionaal of lokaal niveau, overheidsorganen met of zonder rechtspersoonlijkheid, en openbare stichtingen daarvan;

Amendement 48
Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – alinea 1 – punt 4 – b quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	b quater) een instelling van de Unie en de organen daarvan met of zonder rechtspersoonlijkheid.

Amendement 49
Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – lid 1 – punt 4 – g

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
g) een politieke campagneorganisatie met of zonder rechtspersoonlijkheid, opgericht om een specifiek resultaat te ***bereiken*** bij een verkiezing of referendum;	g) een politieke campagneorganisatie met of zonder rechtspersoonlijkheid, opgericht om een specifiek resultaat te ***beïnvloeden*** bij een verkiezing of referendum;

Amendement 50
Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – alinea 1 – punt 4 – h bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	h bis) elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die in een zeggenschapsverhouding staat tot een in de punten a) tot en met h) genoemde personen of organisaties in verband met politieke reclame.

Amendement 51
Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – alinea 1 – punt 5

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
5. "politieke reclamedienst": een dienst die politieke reclame omvat***, met uitzondering van een online tussenhandelsdienst in de zin van artikel 2, punt f), van Verordening (EU) 2021/XXX [wet inzake digitale diensten]*** die wordt verleend zonder tegenprestatie voor de plaatsing, publicatie of verspreiding van de specifieke boodschap;	5. "politieke reclamedienst": een dienst die politieke reclame omvat die wordt verleend zonder tegenprestatie voor de plaatsing, publicatie of verspreiding van de specifieke boodschap***, met uitzondering van een onlinetussenhandelsdienst in de zin van artikel 3, punt g), van Verordening (EU) 2022/2065***;

Amendement 52
Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – alinea 1 – punt 7

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
7. "opdrachtgever": de natuurlijke persoon of rechtspersoon namens wie een politieke reclameboodschap wordt geproduceerd, geplaatst, gepubliceerd of verspreid;	7. "opdrachtgever": de natuurlijke persoon of rechtspersoon namens wie een politieke reclameboodschap wordt geproduceerd, geplaatst, gepubliceerd***, gepromoot*** of verspreid;

Amendement 53
Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – alinea 1 – punt 7 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	7 bis. "persoonsgegevens": informatie zoals bedoeld in artikel 4, lid 1, van Verordening (EU) 2016/679 en artikel 3, lid 1, van Verordening (EU) 2018/1725;

Amendement 54
Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – alinea 1 – punt 8

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
8. "***targeting- of amplificatietechnieken***": technieken die worden gebruikt om een ***op bepaalde kenmerken afgestemde*** politieke reclameboodschap alleen ***op*** een specifieke persoon of groep personen ***te richten*** of om ***de verspreiding, het bereik of de zichtbaarheid van een politieke reclameboodschap te vergroten***;	8. "***targetingtechnieken***": technieken die ***door opdrachtgevers, uitgevers van politieke reclame of aanbieders van reclamediensten*** worden gebruikt om een politieke reclameboodschap alleen ***te richten op of te verspreiden naar*** een specifieke persoon of groep personen of om ***hen uit te sluiten door persoonsgegevens te verwerken, met name door het verzamelen van hun gegevens***;

Amendement 55
Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – alinea 1 – punt 8 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	8 bis. "reclameaanleveringstechnieken": geautomatiseerde technieken voor de verwerking van persoonsgegevens die doorgaans berusten op algoritmen of de geautomatiseerde verwerking van gegevens en die worden gebruikt door uitgevers van politieke reclame of aanbieders van politieke reclamediensten die betrokken zijn bij de promotie, publicatie en verspreiding van politieke reclameboodschappen om een specifieke doelgroep te bepalen binnen de potentiële doelgroep die is omschreven door de opdrachtgevers en de aanbieders van reclamediensten, die optreden namens opdrachtgevers;

Amendement 56
Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – alinea 1 – punt 9

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
9. "verkiezingsperiode": de periode voorafgaand aan, tijdens of onmiddellijk na een verkiezing of referendum in een lidstaat, gedurende welke de campagneactiviteiten aan specifieke regels zijn onderworpen;	9. "verkiezingsperiode": de periode voorafgaand aan, tijdens of onmiddellijk na een verkiezing of referendum in een lidstaat, gedurende welke de campagneactiviteiten aan specifieke regels ***overeenkomstig het nationale recht*** zijn onderworpen;

Amendement 57
Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – alinea 1 – punt 11

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
11. "uitgever van politieke reclame": een natuurlijke persoon of rechtspersoon die politieke reclame in om het even welke vorm ***uitzendt, via een interface beschikbaar stelt of langs andere weg in***	11. "uitgever van politieke reclame": een natuurlijke persoon of rechtspersoon die politieke reclame in om het even welke vorm ***bezorgt aan het betrokken electoraat***;

het publieke domein brengt;

Amendement 58
Voorstel voor een verordening
Artikel 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	Artikel 2 bis
	Identificatie van een politieke reclameboodschap
	Om te bepalen of een bericht een politieke reclameboodschap in de zin van artikel 2, punt 2, b) en c), vormt, wordt rekening gehouden met alle kenmerken ervan, en met name met de volgende relevante factoren:
	a) de inhoud van het bericht;
	b) de opdrachtgever van het bericht;
	c) de taal waarin het bericht is gesteld;
	d) de wijze waarop het bericht wordt gepromoot, gepubliceerd of verspreid;
	e) de context waarin het bericht wordt overgebracht, met inbegrip van de periode van verspreiding, zoals verkiezings- of referendumperioden, en het doel ervan;
	f) of het bericht bedoeld is om het betrokken electoraat te beïnvloeden.

Amendement 59
Voorstel voor een verordening
Artikel 3 – lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	2 bis. Het wordt de lidstaten niet verboden en aan de lidstaten worden geen beperkingen opgelegd om voorafgaand aan verkiezingen of referenda een stilteperiode voor politieke reclame te

	handhaven of in te voeren waarin de productie, plaatsing, promotie, publicatie of verspreiding van nieuwe politieke reclameboodschappen kan worden beperkt.

Amendement 60
Voorstel voor een verordening
Artikel 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	Artikel 3 bis
	Grensoverschrijdende politieke reclame
	1. Uitgevers van politieke reclame of aanbieders van politieke reclamediensten mogen opdrachtgevers die legaal in de Unie zijn gevestigd of geregistreerd niet discrimineren louter op grond van hun verblijfplaats of, in voorkomend geval, hun plaats van vestiging wanneer die actoren een overeenkomst voor politieke reclame binnen de Unie aanvragen, sluiten of daarover beschikken.
	2. Onverminderd lid 1 kan de uitgever van politieke reclame of de aanbieder van politieke reclamediensten weigeren om diensten te verlenen in een lidstaat waar die uitgever of aanbieder geen zaken doet.

Amendement 61
Voorstel voor een verordening
Artikel 4 – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
Transparantie	Transparantie ***en zorgvuldigheid***

Amendement 62
Voorstel voor een verordening
Artikel 4 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
Politieke reclamediensten worden op transparante wijze aangeboden overeenkomstig de verplichtingen van de artikelen 5 tot en met 11 en artikel 14 van deze verordening.	Politieke reclamediensten worden op transparante ***en zorgvuldige*** wijze aangeboden overeenkomstig de verplichtingen van de artikelen 5 tot en met 11 en artikel 14 van deze verordening.

Amendement 63
Voorstel voor een verordening
Artikel 4 – alinea 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	Politieke reclamediensten worden gefinancierd door of verstrekt aan een opdrachtgever of een dienstverlener die optreedt namens een opdrachtgever die een burger of een ingezetene van de Unie is of een rechtspersoon die is erkend door, of is gevestigd in overeenstemming met, de rechtsorde van ten minste één lidstaat of van een derde land dat lid is van de Raad van Europa, er volledige vertegenwoordigingsrechten heeft en gelijkwaardige waarden van de Unie erkent.

Amendement 64
Voorstel voor een verordening
Artikel 4 – alinea 1 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	Aanbieders van politieke reclamediensten zorgen ervoor dat opdrachtgevers of dienstverleners die namens een opdrachtgever optreden hun diensten voor politieke reclame alleen gebruiken als zij voorafgaand aan dat gebruik de volgende informatie hebben verkregen:
	a) naam, adres, telefoonnummer en e-mailadres van de opdrachtgever;

	b) een kopie van het identificatiedocument met alleen relevante informatie van de opdrachtgever of een andere elektronische identificatie zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 1, van Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad[1 bis], die alleen voor identificatiedoeleinden wordt gebruikt en onmiddellijk daarna wordt verwijderd;
	c) de gegevens van de betaalrekening van de opdrachtgever;
	[1 bis] Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG (PB L 257 van 28.8.2014, blz. 73).

Amendement 65
Voorstel voor een verordening
Artikel 5 – lid 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	1 bis. De Commissie stelt richtsnoeren op om bij te dragen aan de correcte toepassing van dit artikel.

Amendement 66
Voorstel voor een verordening
Artikel 5 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
2. Aanbieders van politieke reclamediensten zorgen ervoor dat in de contractuele regelingen voor het verstrekken van politieke reclame wordt gespecificeerd hoe de relevante bepalingen van deze verordening worden nageleefd.	***Schrappen***

Amendement 67
Voorstel voor een verordening
Artikel 6 – lid 1 – punt c

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
c) de bedragen die zij in rekening hebben gebracht voor de verrichte dienst of diensten, en de waarde van andere voordelen die zij geheel of ten dele voor de verrichte dienst of diensten hebben ontvangen; ***alsmede***	c) de bedragen die zij in rekening hebben gebracht voor de verrichte dienst of diensten, en de waarde van andere voordelen die zij geheel of ten dele voor de verrichte dienst of diensten hebben ontvangen ***of zullen ontvangen, en de bronnen daarvan***;

Amendement 68
Voorstel voor een verordening
Artikel 6 – lid 1 – punt d

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
d) indien van toepassing, de identiteit van de opdrachtgever en zijn contactgegevens***.***	d) indien van toepassing, de identiteit van ***de politieke actor,*** de opdrachtgever ***van de politieke reclameboodschap*** en***, indien van toepassing, de entiteit of persoon die de uiteindelijke zeggenschap uitoefent over de opdrachtgever en*** zijn ***of haar elektronische*** contactgegevens***, plaats van vestiging of verblijfplaats; alsmede***

Amendement 69
Voorstel voor een verordening
Artikel 6 – lid 1 – punt d bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	d bis) indien van toepassing, een vermelding van de relevante verkiezingen, het relevante referendum of het relevante wet- of regelgevingsproces waarop de politieke reclameboodschap is gericht.

Amendement 70
Voorstel voor een verordening
Artikel 6 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
2. De in lid 1 bedoelde informatie wordt schriftelijk bewaard; dit kan ook in elektronische vorm plaatsvinden. Deze informatie wordt bewaard gedurende een periode van ***vijf*** jaar vanaf de datum van de laatste productie, plaatsing, publicatie of verspreiding, al naar gelang van het geval.	2. De in lid 1 bedoelde informatie wordt schriftelijk bewaard; dit kan ook in elektronische vorm plaatsvinden. Deze informatie wordt bewaard gedurende een periode van ***tien*** jaar vanaf de datum van de laatste productie, plaatsing, ***promotie,*** publicatie of verspreiding, al naargelang van het geval. ***Persoonsgegevens die worden gebruikt om de geldigheid van die informatie te verifiëren of vast te stellen, worden niet langer bewaard dan nodig is voor dit doel en mogen niet voor andere doeleinden worden gebruikt.***

Amendement 71
Voorstel voor een verordening
Artikel 6 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	Artikel 6 bis
	Labeling van een politieke reclameboodschap
	1. Uitgevers van politieke reclame zorgen ervoor dat elke politieke reclameboodschap een duidelijk label bevat waarop wordt verklaard dat het:
	a) een politieke reclameboodschap betreft, in de in artikel 2, punt 2, a) en b), bedoelde gevallen; of
	b) een politieke reclameboodschap betreft, in de in artikel 2, punt 2, c), bedoelde gevallen;
	Onverminderd het in lid 1 bedoelde verschil in labeling zijn alle bepalingen van deze verordening op uniforme wijze van toepassing op zowel de punten a) als b).

Amendement 72
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 1 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
1. ***In het kader van het aanbieden*** van politieke ***reclamediensten wordt*** elke politieke reclameboodschap op duidelijke, opvallende en ondubbelzinnige wijze ***beschikbaar gesteld, met daarbij*** de volgende informatie:	1. ***De uitgever*** van ***de*** politieke ***reclame zorgt er in realtime voor dat*** elke politieke reclameboodschap op ***gebruiksvriendelijke, machineleesbare,*** duidelijke, opvallende en ondubbelzinnige wijze de volgende informatie ***bevat***:

Amendement 73
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 1 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
b) de identiteit van de opdrachtgever van de politieke reclameboodschap en ***de*** entiteit die uiteindelijk zeggenschap heeft over de opdrachtgever;	b) de identiteit van de ***politieke actor en van de*** opdrachtgever van de politieke reclameboodschap en ***elke*** entiteit ***of persoon*** die uiteindelijk zeggenschap heeft over de opdrachtgever ***of die de opdrachtgever financiert***;

Amendement 74
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 1 – punt c

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
c) een transparantieverklaring ***om de bredere context van de politieke reclame en de doelstellingen ervan duidelijk te maken,*** of een duidelijke aanduiding van de plaats waar deze ***gemakkelijk*** te vinden is***.***	(c) een transparantieverklaring ***als bedoeld in lid 2*** of een duidelijke aanduiding van de plaats waar deze te vinden is***;***

Amendement 75
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 1 – punt c bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	c bis) een verklaring over de doelgerichte aard van de reclameboodschap, de gegevens die voor de targeting werden gebruikt en het gebruikte type persoonlijke informatie indien er persoonsgegevens worden verwerkt om de doelgroep te bepalen waaraan de reclameboodschap wordt aangeboden;

Amendement 76
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 1 – punt c ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	c ter) een verklaring over de kosten van die afzonderlijke reclameboodschap.

Amendement 77
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 1 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
In dit verband maken uitgevers van politieke reclame gebruik van ***efficiënte*** en opvallende markerings- en labeltechnieken waardoor de politieke reclameboodschap gemakkelijk als zodanig herkenbaar is, en zorgen zij ervoor dat de markering of het label behouden blijft wanneer de politieke reclame verder wordt verspreid.	In dit verband maken uitgevers van politieke reclame gebruik van ***ten minste 15 % van de weergegeven reclameboodschap voor doeltreffende*** en opvallende markerings- en labeltechnieken waardoor de politieke reclameboodschap gemakkelijk als zodanig herkenbaar is, en zorgen zij ervoor dat de markering of het label behouden blijft wanneer de politieke reclame verder wordt verspreid.

Amendement 78
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 2 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
2. De transparantieverklaring ***wordt*** in elke politieke reclameboodschap ***opgenomen of is aan de hand daarvan gemakkelijk te vinden***, en bevat de volgende informatie:	2. De transparantieverklaring ***omvat de mededeling dat de boodschap een politieke reclameboodschap vormt, is gemakkelijk te vinden*** in elke politieke reclameboodschap, en bevat de volgende informatie:

Amendement 79
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 2 – punt -a (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	-a) een beschrijving van de bredere context van de politieke reclameboodschap en de doelstellingen ervan;

Amendement 80
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 2 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(a) de identiteit van de opdrachtgever en ***diens*** contactgegevens***.***	(a) de identiteit ***en de verblijfplaats of plaats van vestiging*** van de opdrachtgever ***of, indien van toepassing, van de entiteit of persoon die uiteindelijk zeggenschap uitoefent over de opdrachtgever,*** en ***zijn of haar geverifieerde*** contactgegevens***;***

Amendement 81
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 2 – punt a bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	a bis) indien van toepassing, een verklaring over de doelgerichte aard van de reclameboodschap, de doelgroep, de gegevens die voor de targeting werden

	gebruikt en het gebruikte type persoonlijke informatie indien er persoonsgegevens worden verwerkt om de doelgroep te bepalen waaraan de reclameboodschap wordt aangeboden en de bronnen ervan;

Amendement 82
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 2 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
b) de periode waarin de politieke reclameboodschap zal worden gepubliceerd en verspreid;	b) de periode waarin de politieke reclameboodschap zal worden ***geplaatst,*** gepubliceerd***, gepromoot*** en verspreid***, met inbegrip van, indien van toepassing, de begin- en einddatum van de politieke campagne***;

Amendement 83
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 2 – punt c

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
c) op basis van onder meer informatie die overeenkomstig artikel 6, lid 3, is ontvangen, informatie over de totale uitgaven of andere voordelen die geheel of ten dele zijn ontvangen in ruil voor de productie, plaatsing, promotie, publicatie en verspreiding van de desbetreffende reclameboodschap en, in voorkomend geval, van de politieke reclamecampagne, en de bronnen daarvan;	c) op basis van onder meer informatie die overeenkomstig artikel 6, lid 3, is ontvangen, informatie over de totale uitgaven of andere voordelen die ***door de uitgever van de politieke reclame*** geheel of ten dele zijn ontvangen in ruil voor de productie, plaatsing, promotie, publicatie en verspreiding van de desbetreffende reclameboodschap en, in voorkomend geval, van de politieke reclamecampagne, en de bronnen daarvan;

Amendement 84
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 2 – punt c bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	c bis) informatie over de totale bedragen

	of andere voordelen die alle aanbieders van politieke reclamediensten, met inbegrip van uitgevers, in de volledige waardeketen geheel of ten dele hebben ontvangen voor de productie, plaatsing, publicatie, promotie en verspreiding van de desbetreffende reclameboodschap en, in voorkomend geval, van de politieke reclamecampagne;

Amendement 85
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 2 – punt c ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	c ter) de bronnen van de middelen die zijn gebruikt met betrekking tot de punten c) en c bis);

Amendement 86
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 2 – punt c quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	c quater) indien van toepassing, links naar geaggregeerde informatie over niet-actieve en actieve politieke reclameboodschappen die afkomstig zijn van dezelfde opdrachtgever;

Amendement 87
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 2 – punt d

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
d) in voorkomend geval, een vermelding van de verkiezingen of referenda waarmee de reclameboodschap verband houdt;	(d) in voorkomend geval, een vermelding van ***de specifieke*** verkiezingen of referenda waarmee de reclameboodschap verband houdt ***en de desbetreffende verkiezingsperiode***;

Amendement 88
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 2 – punt e

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
e) indien van toepassing, links naar onlineregisters van reclameboodschappen;	e) indien van toepassing, links naar onlineregisters van ***politieke*** reclameboodschappen ***en hun locatie in de Europese bibliotheek voor politieke reclameboodschappen***;

Amendement 89
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 2 – punt f bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	f bis) informatie over andere mogelijke reclameboodschappen die als onderdeel van dezelfde campagne worden geleverd;

Amendement 90
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
3. Uitgevers van politieke reclame leveren redelijke inspanningen om ervoor te zorgen dat de in de leden 1 en 2 bedoelde informatie volledig is, en indien zij van mening zijn dat dit niet het geval is, stellen zij de politieke reclameboodschap niet ter beschikking.	3. Uitgevers van politieke reclame leveren***, voordat zij de reclameboodschap in het publieke domein brengen,*** redelijke inspanningen om ervoor te zorgen dat de in de leden 1 en 2 bedoelde informatie volledig is, en indien zij van mening zijn dat dit niet het geval is, stellen zij de politieke reclameboodschap niet ter beschikking.

Amendement 91
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	3 bis. Opdrachtgevers, dienstverleners en uitgevers van politieke reclame zijn, overeenkomstig het toepasselijke nationale recht, verantwoordelijk voor het nakomen van de verplichtingen die zich voordoen in hun eigen belangensferen uit hoofde van dit artikel.

Amendement 92
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 3 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	3 ter. Wanneer de uitgever van politieke reclame over informatie beschikt waaruit blijkt dat de in de leden 1 en 2 bedoelde informatie onvolledig of inaccuraat is, levert die uitgever redelijke inspanningen, onder meer door contact op te nemen met de opdrachtgever of de betrokken dienstverleners, om die informatie te vervolledigen of te corrigeren. Totdat die informatie gecorrigeerd is, mag de uitgever van politieke reclame de politieke reclameboodschap niet beschikbaar stellen of moet hij deze stopzetten en de betrokken dienstverlener en de opdrachtgever daarover informeren.

Amendement 93
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 3 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	3 quater. Indien de opdrachtgevers of de aanbieders van politieke reclamediensten zich ervan bewust worden dat de door de uitgever van politieke reclame toegezonden of gepubliceerde informatie onvolledig of inaccuraat is, nemen zij onverwijld

	contact op met de betrokken uitgever en zenden zij, naargelang het geval, de volledige of accurate informatie aan de uitgever van politieke reclame toe.

Amendement 94
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
4. De transparantieverklaringen worden bijgewerkt en gepresenteerd in een formaat dat gemakkelijk toegankelijk, machineleesbaar (indien technisch mogelijk), duidelijk zichtbaar en, mede door het gebruik van eenvoudige taal, gebruiksvriendelijk is. De ***informatie wordt door*** de ***uitgevers van*** politieke reclame ***samen met de politieke reclameboodschap gepubliceerd vanaf de eerste publicatie ervan tot één jaar na de laatste publicatie ervan***.	4. De transparantieverklaringen worden bijgewerkt en gepresenteerd in een formaat dat gemakkelijk toegankelijk, ***ook voor personen met een handicap,*** machineleesbaar (indien technisch mogelijk), ***goed gestructureerd,*** duidelijk zichtbaar en, mede door het gebruik van eenvoudige taal, gebruiksvriendelijk is ***en wordt online beschikbaar gesteld***. De ***transparantieverklaring is opgesteld in dezelfde taal als*** de politieke reclame.

Amendement 95
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 5

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
5. Uitgevers van politieke reclame bewaren ***hun*** transparantieverklaringen, samen met eventuele wijzigingen, gedurende een periode van ***vijf*** jaar na ***het einde van*** de ***in lid 4 bedoelde periode***.	5. Uitgevers van politieke reclame ***publiceren en*** bewaren ***de politieke reclameboodschap en de bijbehorende*** transparantieverklaring, samen met ***de geschiedenis van*** eventuele wijzigingen, gedurende een periode van ***één*** jaar na de ***laatste publicatie***.

Amendement 96
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 5 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	5 bis. Uitgevers van politieke reclame zorgen ervoor dat de informatie in de transparantieverklaring onverwijld wordt gedeeld met de Europese bibliotheek voor politieke reclameboodschappen. De Europese bibliotheek bevat alle versies van de reclameboodschap. Informatie die ter beschikking wordt gesteld op de interface van uitgevers van politieke reclame wordt verstrekt in een machineleesbaar formaat volgens de gebruikelijke gegevensstructuur en -normen en is toegankelijk met behulp van een gewone applicatieprogramma-interface die door de Commissie in overleg met relevante belanghebbenden wordt ontwikkeld.

Amendement 97
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 6

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
6. Uitgevers van politieke reclame die zeer grote onlineplatforms zijn in de zin van artikel ***25*** van Verordening (EU) ***2021/xxx [de DSA]*** zorgen ervoor dat in de door hen overeenkomstig artikel ***30*** van die verordening ***[wet inzake digitale diensten]*** ter beschikking gestelde registers voor elke geregistreerde politieke reclameboodschap de in lid 2 bedoelde informatie ter beschikking wordt gesteld.	6. Uitgevers van politieke reclame die zeer grote onlineplatforms zijn in de zin van artikel ***33*** van Verordening (EU) ***2022/2065*** zorgen ervoor dat in de door hen overeenkomstig artikel ***39*** van die verordening ter beschikking gestelde registers voor elke geregistreerde politieke reclameboodschap de in lid 2 bedoelde informatie ter beschikking wordt gesteld***, zonder onnodige vertraging en zorgen voor realtimetoegang tot dergelijke informatie voor de relevante autoriteiten van de lidstaten. De registers bevatten alle versies van de reclameboodschap en zijn openbaar toegankelijk.***

Amendement 98
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 7

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
7. De lidstaten, ***met inbegrip van de bevoegde autoriteiten, en de Commissie moedigen de opstelling aan van gedragscodes die moeten bijdragen*** tot de juiste toepassing van dit artikel, met in achtneming van de specifieke kenmerken van de betrokken dienstverleners en de specifieke behoeften van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen in de zin van artikel 3 van Richtlijn 2013/34/EU.	7. De ***Commissie, in samenwerking met de*** lidstaten, ***stelt richtsnoeren op om bij te dragen*** tot de juiste toepassing van dit artikel, met in achtneming van de specifieke kenmerken van de betrokken dienstverleners en de specifieke behoeften van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen in de zin van artikel 3 van Richtlijn 2013/34/EU. ***In die richtsnoeren wordt ingegaan op de wijze waarop dit artikel moet worden toegepast in geval van zowel politieke onlinereclame als politieke offlinereclame. De richtsnoeren verstrekken uitgevers van politieke reclame met name duidelijkheid over de wijze waarop kennisgevingen op zorgvuldige en snelle wijze kunnen worden behandeld als bedoeld in artikel 9, lid 3.***

Amendement 99
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 8

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
8. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 19 gedelegeerde handelingen vast te stellen om bijlage I te wijzigen door elementen aan de krachtens lid 2 van dit artikel te verstrekken informatie toe te voegen dan wel elementen te wijzigen of te schrappen, indien een dergelijke wijziging in het licht van de technologische ontwikkelingen noodzakelijk is voor een goed begrip van de bredere context en de doelstellingen van de politieke reclameboodschap.	8. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 19 gedelegeerde handelingen vast te stellen om bijlage I te wijzigen door elementen aan de krachtens lid 2 van dit artikel te verstrekken informatie toe te voegen dan wel elementen te wijzigen of te schrappen, indien een dergelijke wijziging in het licht van de technologische ontwikkelingen, ***het wetenschappelijk onderzoek, of ontwikkelingen die de bevoegde autoriteiten op Unie- of nationaal niveau hebben verwezenlijkt***, noodzakelijk is voor een goed begrip van de bredere context en de doelstellingen van de politieke reclameboodschap***, zonder het niveau van***

transparantie te verminderen.

Amendement 100
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	Artikel 7 bis
	Europese bibliotheek voor politieke reclameboodschappen
	De Commissie zet een Europese bibliotheek voor politieke reclameboodschappen op en beheert deze om de in artikel 7 bedoelde informatie over politieke reclameboodschappen te hosten, te archiveren en openbaar beschikbaar te maken. De Commissie bewaart die informatie gedurende een periode van elf jaar na de eerste publicatie van de politieke reclameboodschap. Persoonsgegevens worden slechts voor een periode van vijf jaar bewaard.

Amendement 101
Voorstel voor een verordening
Artikel 8 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
1. Wanneer zij politieke reclamediensten aanbieden, nemen de uitgevers van politieke reclame als onderdeel van hun bestuursverslag [in de zin van artikel 19 van Richtlijn 2013/34/EU], dat deel uitmaakt van hun jaarrekeningen, informatie op over de bedragen of de waarde van andere voordelen die zij geheel of ten dele in ruil voor die diensten hebben ontvangen, alsook over het gebruik van ***targeting- en amplificatietechnieken***, geaggregeerd per campagne.	1. Wanneer zij politieke reclamediensten aanbieden, nemen de uitgevers van politieke reclame als ***afzonderlijk*** onderdeel van hun bestuursverslag [in de zin van artikel 19 van Richtlijn 2013/34/EU], dat deel uitmaakt van hun jaarrekeningen, informatie op over de bedragen of de waarde van andere voordelen die zij geheel of ten dele in ruil voor die diensten hebben ontvangen, alsook over het gebruik van ***targetingtechnieken***, geaggregeerd per campagne.

Amendement 102
Voorstel voor een verordening
Artikel 9 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
1. Wanneer zij politieke reclamediensten aanbieden, stellen de uitgevers van politieke reclame in waarmee personen hun kosteloos kunnen melden dat een bepaalde door hen gepubliceerde reclameboodschap niet in overeenstemming is met deze verordening.	1. Wanneer zij politieke reclamediensten aanbieden, stellen de uitgevers van politieke reclame ***gebruiksvriendelijke mechanismen*** in waarmee personen hun kosteloos kunnen melden dat een bepaalde door hen gepubliceerde reclameboodschap niet in overeenstemming is met deze verordening.

Amendement 103
Voorstel voor een verordening
Artikel 9 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
3. Uitgevers van politieke reclame maken het mogelijk dat de in lid 1 bedoelde ***informatie*** langs elektronische weg wordt ingediend. De ***uitgever*** van politieke reclame ***informeert*** de personen over het gevolg dat aan de in lid 1 bedoelde melding is gegeven.	3. Uitgevers van politieke reclame maken het mogelijk dat de in lid 1 bedoelde ***melding*** langs elektronische weg wordt ingediend. ***Melders zijn niet verplicht om persoonsgegevens te verstrekken.*** De ***uitgevers*** van politieke reclame ***informeren*** de personen ***die ervoor kiezen om contactgegevens te verstrekken*** over het gevolg dat aan de in lid 1 bedoelde melding is gegeven.

Amendement 104
Voorstel voor een verordening
Artikel 9 – lid 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	3 bis. De uitgevers van politieke reclame onderzoeken en behandelen de in lid 1 bedoelde melding dienovereenkomstig op een zorgvuldige, objectieve en niet-discriminerende wijze en onverwijld, binnen uiterlijk vijf dagen. Wanneer de melding betrekking heeft op politieke reclame die verband houdt met een

	verkiezing die of een referendum dat binnen minder dan dertig dagen plaatsvindt, onderzoeken en behandelen uitgevers van politieke reclame de melding binnen 36 uur.

Amendement 105
Voorstel voor een verordening
Artikel 9 – lid 3 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	3 ter. De uitgevers van politieke reclame brengen de belanghebbenden op de hoogte van hun opmerkingen en besluiten in verband met de in lid 1 bedoelde melding. De betrokken uitgevers informeren de belanghebbenden over het verhaalsmechanisme dat beschikbaar is in verband met de melding.

Amendement 106
Voorstel voor een verordening
Artikel 9 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
4. Veelvuldige meldingen uit hoofde van lid 1 betreffende dezelfde reclameboodschap of reclamecampagne kunnen ***collectief*** worden beantwoord***, onder meer door te verwijzen naar een verklaring op de website van de betrokken uitgever van politieke reclame***.	4. Veelvuldige meldingen uit hoofde van lid 1 betreffende dezelfde reclameboodschap of reclamecampagne kunnen ***op geautomatiseerde wijze*** worden beantwoord.

Amendement 107
Voorstel voor een verordening
Artikel 9 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	Artikel 9 bis
	Het recht om een klacht in te dienen

1. Natuurlijke en rechtspersonen hebben het recht om een klacht in te dienen tegen politieke actoren, uitgevers, opdrachtgevers en dienstverleners naar aanleiding van een vermeende inbreuk op deze verordening.

2. De lidstaten, het Europees Comité voor gegevensbescherming of de Commissie stellen of stelt regels vast voor het recht om een klacht in te dienen als bedoeld in lid 1. De bevoegde autoriteiten beoordelen de klacht objectief en beschikken over de in artikel 15, lid 4, bedoelde bevoegdheden. Tijdens die procedure hebben de belanghebbende partijen het recht om passende informatie te ontvangen over de stand van zaken in verband met de klacht, overeenkomstig het Unie- en het nationale recht.

3. Indien de klacht onder de verantwoordelijkheid van een andere bevoegde autoriteit in de lidstaat of op Unieniveau valt, stuurt de autoriteit die de klacht ontvangt deze binnen zeven dagen door naar die bevoegde autoriteit. Tijdens verkiezingsperioden wordt de klacht onverwijld doorgestuurd. De bevoegde autoriteit die de klacht ontvangt, moet deze binnen 15 dagen beoordelen en in voorkomend geval erop reageren. Tijdens verkiezingsperioden wordt de beoordeling binnen vijf dagen uitgevoerd.

Amendement 108
Voorstel voor een verordening
Artikel 9 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	Artikel 9 ter
	Betrouwbare flaggers van onwettige politieke reclameboodschappen
	1. Uitgevers van politieke reclame die opdrachtgevers toestaan om online politieke reclameboodschappen te

publiceren, treffen de nodige technische en organisatorische maatregelen om te waarborgen dat meldingen die door betrouwbare flaggers van onwettige politieke reclameboodschappen zijn ingediend via het in artikel 9 bedoelde mechanisme, bij voorrang en onverwijld worden verwerkt en dat daarover een besluit wordt genomen.

2. De status van betrouwbare flagger van onwettige politieke reclameboodschappen wordt op verzoek van eender welke entiteit toegekend door de bevoegde nationale autoriteiten wanneer de betreffende entiteit heeft aangetoond dat zij voldoet aan alle volgende voorwaarden:

a) zij beschikt over bijzondere deskundigheid en bekwaamheid met het oog op het opsporen, identificeren en melden van politieke reclameboodschappen die niet voldoen aan deze verordening;

b) zij vertegenwoordigt collectieve belangen en is onafhankelijk van uitgevers van politieke reclame, opdrachtgevers en politieke actoren;

c) zij voert haar activiteiten uit met als doel meldingen zorgvuldig, nauwkeurig en objectief in te dienen.

3. De bevoegde nationale autoriteiten delen de namen, adressen en e-mailadressen van de entiteiten waaraan de status van betrouwbare flagger is toegekend, of waarvan die status is ingetrokken overeenkomstig lid 6, mee aan de Commissie en aan de Europese Raad voor digitale diensten.

4. De Commissie publiceert de in lid 3 bedoelde informatie in een openbaar toegankelijke databank in een gemakkelijk toegankelijk en machineleesbaar formaat en actualiseert de databank.

5. Wanneer een uitgever van politieke reclame beschikt over informatie

die aangeeft dat een betrouwbare flagger van onwettige politieke reclameboodschappen een aanzienlijk aantal onvoldoende nauwkeurige, inaccurate of onvoldoende onderbouwde meldingen heeft ingediend via de in artikel 9 bedoelde mechanismen, deelt hij die informatie mee aan de bevoegde nationale autoriteiten en verstrekt hij deze de nodige toelichtingen en bewijsstukken. Na ontvangst van de informatie van de uitgever van politieke reclame, en indien de coördinator voor digitale diensten van oordeel is dat er legitieme redenen zijn om een onderzoek in te stellen, wordt de status van betrouwbare flagger geschorst voor de duur van het onderzoek, dat onverwijld zal worden uitgevoerd.

6. De bevoegde nationale autoriteit die de status van betrouwbare flagger aan een entiteit heeft toegekend, trekt die status in als zij na een onderzoek hetzij op eigen initiatief, hetzij op basis van van derden verkregen informatie, met inbegrip van de informatie die krachtens lid 5 door een uitgever van politieke reclame is verstrekt, bepaalt dat de entiteit niet langer voldoet aan de in lid 2 vermelde voorwaarden. Voordat die status wordt ingetrokken, biedt de coördinator voor digitale diensten of de bevoegde nationale autoriteit de entiteit de gelegenheid om te reageren op de bevindingen van het onderzoek en het voornemen om de status van betrouwbare flagger van de entiteit in te trekken.

7. Na raadpleging van de Europese Raad voor digitale diensten verstrekt de Commissie, waar nodig, richtsnoeren aan uitgevers van politieke reclame en de bevoegde nationale autoriteiten betreffende de toepassing van de leden 5 en 6.

Amendement 109
Voorstel voor een verordening
Artikel 10 – lid 1 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
1. De bevoegde nationale instanties hebben de bevoegdheid om te vragen dat een aanbieder van politieke reclamediensten de in de artikelen 6, 7 en 8 bedoelde informatie toezendt. De toegezonden informatie moet volledig, nauwkeurig en betrouwbaar zijn en in een duidelijk, coherent, geconsolideerd en begrijpelijk formaat worden verstrekt. ***Indien technisch mogelijk, wordt*** de informatie in een machineleesbaar formaat toegezonden.	1. De bevoegde nationale instanties hebben de bevoegdheid om te vragen dat een aanbieder van politieke reclamediensten de in de artikelen 6, 7 en 8 bedoelde informatie toezendt. De toegezonden informatie moet volledig, nauwkeurig en betrouwbaar zijn en in een duidelijk, coherent, geconsolideerd en begrijpelijk formaat worden verstrekt. De informatie ***wordt*** in een machineleesbaar formaat toegezonden.

Amendement 110
Voorstel voor een verordening
Artikel 10 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
2. Na ontvangst van een verzoek uit hoofde van lid 1 bevestigen aanbieders van politieke reclamediensten binnen twee werkdagen de ontvangst van dat verzoek en stellen zij de autoriteit in kennis van de maatregelen die zijn genomen om daaraan te voldoen. De betrokken dienstverlener verstrekt de gevraagde informatie binnen ***tien*** werkdagen.	2. Na ontvangst van een verzoek uit hoofde van lid 1 bevestigen aanbieders van politieke reclamediensten binnen twee werkdagen de ontvangst van dat verzoek en stellen zij de autoriteit in kennis van de maatregelen die zijn genomen om daaraan te voldoen. De betrokken dienstverlener verstrekt de gevraagde informatie binnen ***nog eens vijf*** werkdagen.

Amendement 111
Voorstel voor een verordening
Artikel 11 – lid 1 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
1. Aanbieders van politieke reclamediensten nemen passende maatregelen om de in artikel 6 bedoelde informatie op verzoek en kosteloos aan belanghebbende entiteiten toe te zenden.	1. Aanbieders van politieke reclamediensten nemen passende maatregelen om de in artikel 6 bedoelde informatie op verzoek ***zo snel mogelijk en uiterlijk twee maanden na de indiening van het verzoek in een gebruiksvriendelijk formaat*** en kosteloos aan belanghebbende

entiteiten toe te zenden.

Amendement 112
Voorstel voor een verordening
Artikel 11 – lid 1 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
Wanneer de aanbieder van politieke reclamediensten een uitgever van politieke reclame is, neemt hij tevens passende maatregelen om de in artikel 7 bedoelde informatie op verzoek kosteloos aan belangstellende entiteiten toe te zenden.	***Schrappen***

Amendement 113
Voorstel voor een verordening
Artikel 11 – lid 2 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
2. Belanghebbende entiteiten die overeenkomstig lid 1 om toezending van informatie verzoeken, mogen geen commerciële belangen hebben en moeten behoren tot een of meer van de volgende categorieën:	2. ***In de Unie gevestigde*** belanghebbende entiteiten die overeenkomstig lid 1 om toezending van informatie verzoeken, mogen geen commerciële belangen hebben en moeten behoren tot een of meer van de volgende categorieën:

Amendement 114
Voorstel voor een verordening
Artikel 11 – lid 2 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
b) leden van een ***krachtens het nationale recht of het recht van de Unie gemachtigde*** maatschappelijke organisatie waarvan de statutaire doelstellingen de bescherming en bevordering van het algemeen belang zijn;	b) leden van een maatschappelijke organisatie waarvan de statutaire doelstellingen de bescherming en bevordering van het algemeen belang zijn;

Amendement 115
Voorstel voor een verordening
Artikel 11 – lid 2 – punt d bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	d bis) journalisten.

Amendement 116
Voorstel voor een verordening
Artikel 11 – lid 2 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
Tot deze belanghebbende entiteiten behoren ook journalisten die in een lidstaat zijn geaccrediteerd door nationale, Europese of internationale organen.	***Schrappen***

Amendement 117
Voorstel voor een verordening
Artikel 11 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
3. Na een verzoek van een belanghebbende entiteit ***stelt*** de dienstverlener ***alles in het werk om*** de gevraagde informatie of zijn met redenen omklede reactie als bedoeld in lid 5 ***binnen een maand te verstrekken***.	3. Na een verzoek van een belanghebbende entiteit ***verstrekt*** de dienstverlener ***binnen twee weken*** de gevraagde informatie of zijn met redenen omklede reactie als bedoeld in lid 5.

Amendement 118
Voorstel voor een verordening
Artikel 11 – lid 5

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
5. Wanneer verzoeken uit hoofde van lid 1 kennelijk ongegrond***,*** onduidelijk ***of buitensporig*** zijn, met name wegens gebrek aan duidelijkheid, kan de	5. Wanneer verzoeken uit hoofde van lid 1 kennelijk ongegrond ***of*** onduidelijk zijn, met name wegens gebrek aan duidelijkheid, kan de dienstverlener ***het***

dienstverlener weigeren ***te antwoorden***. In dat geval stuurt de betrokken dienstverlener een met redenen omkleed antwoord naar de belanghebbende entiteit die het verzoek heeft gedaan.	***verzoek*** weigeren. In dat geval stuurt de betrokken dienstverlener een met redenen omkleed antwoord ***evenals informatie over de verhaalsmogelijkheden*** naar de belanghebbende entiteit die het verzoek heeft gedaan.

Amendement 119
Voorstel voor een verordening
Artikel 11 – lid 7

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
7. Het is aan de dienstverleners om aan te tonen dat een verzoek kennelijk ongegrond**,** onduidelijk ***of buitensporig*** is, of dat verzoeken veelvuldig worden gedaan en aanzienlijke verwerkingskosten met zich meebrengen.	7. Het is aan de dienstverleners om aan te tonen dat een verzoek kennelijk ongegrond ***of*** onduidelijk is, of dat verzoeken veelvuldig worden gedaan en aanzienlijke verwerkingskosten met zich meebrengen.

Amendement 120
Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk III – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
TARGETING EN ***AMPLIFICATIE*** VAN POLITIEKE ***RECLAME***	TARGETING EN ***AANLEVERING*** VAN POLITIEKE ***RECLAMEDIENSTEN***

Amendement 121
Voorstel voor een verordening
Artikel -12 (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	Artikel -12
	Verbod op targeting- en reclameaanleveringstechnieken waarbij speciale categorieën persoonsgegevens worden verwerkt
	Targeting- en reclameaanleveringstechnieken die gepaard gaan met de verwerking van bijzondere categorieën persoonsgegevens

	als bedoeld in artikel 9 van Verordening (EU) 2016/679 en artikel 10 van Verordening (EU) 2018/1725 zijn in het kader van politieke reclame verboden.

Amendement 122
Voorstel voor een verordening
Artikel 12 – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
Specifieke vereisten inzake ***targeting*** en ***amplificatie***	Specifieke vereisten inzake ***de verwerking van persoonsgegevens voor online targeting-*** en ***reclameaanleveringstechnieken***

Amendement 123
Voorstel voor een verordening
Artikel 12 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
1. Targeting- en ***amplificatietechnieken*** die gepaard gaan met de verwerking van persoonsgegevens ***als bedoeld in*** artikel 9***, lid 1,*** van Verordening (EU) 2016/679 ***en*** artikel 10***, lid 1,*** van Verordening (EU) 2018/1725 ***zijn in het kader van politieke reclame verboden***.	1. Targeting- en ***reclameaanleveringstechnieken*** die gepaard gaan met de verwerking van persoonsgegevens ***die in het kader van politieke reclame geen bijzondere categorieën persoonsgegevens in de zin van*** artikel 9 van Verordening (EU) 2016/679 ***of*** artikel 10 van Verordening (EU) 2018/1725 ***vormen, worden strikt beperkt tot de situaties waarin dit artikel voorziet***.

Amendement 124
Voorstel voor een verordening
Artikel 12 – lid 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	1 bis. De in dit artikel bedoelde reclameaanleveringstechnieken bepalen het publiek binnen de doelgroep door middel van uitsluitend willekeurige selectie, zonder verdere verwerking van

persoonsgegevens.

Amendement 125
Voorstel voor een verordening
Artikel 12 – lid 1 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	1 ter. Targeting- en reclameaanleveringstechnieken waarbij persoonsgegevens worden verwerkt van personen van wie de verwerkingsverantwoordelijke met redelijke zekerheid heeft vastgesteld dat zij ten minste één jaar jonger zijn dan de in het nationale recht vastgestelde kiesgerechtigde leeftijd, zijn verboden. De naleving van de in dit artikel vastgestelde verplichtingen verplicht aanbieders van onlineplatforms niet om aanvullende persoonsgegevens te verwerken om te beoordelen of de gebruiker van de dienst minderjarig is.

Amendement 126
Voorstel voor een verordening
Artikel 12 – lid 1 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	1 quater. Targeting- en reclameaanleveringstechnieken die de verwerking van persoonsgegevens inhouden, zijn beperkt tot persoonsgegevens die uitdrukkelijk door de betrokkene worden verstrekt met zijn of haar toestemming zoals gedefinieerd in artikel 4, punt 11, van Verordening (EU) 2016/679, en worden uitsluitend verstrekt ten behoeve van politieke onlinereclame. ***De persoonsgegevens die door de betrokkene worden verstrekt ingevolge het gebruik van een dienst of apparaat, met inbegrip van de verstrekte inhoud, worden niet beschouwd als verstrekte***

persoonsgegevens en mogen derhalve niet door de aanbieder worden gebruikt voor het targeten en aanleveren van politieke reclame.

De verwerkingsverantwoordelijke deelt de betrokkene bij het vragen van toestemming mee dat zijn of haar verstrekte persoonsgegevens uitsluitend mogen worden verwerkt met het oog op het presenteren van politieke reclame aan de betrokkene. Het weigeren van toestemming mag voor de betrokkene niet moeilijker of tijdrovender zijn dan het geven ervan. Aanbieders vragen geen toestemming wanneer de betrokkene zijn of haar recht van bezwaar op geautomatiseerde wijze uitoefent met behulp van technische specificaties, overeenkomstig artikel 21, lid 5, van Verordening (EU) 2016/679. Indien de betrokkene weigert toestemming te geven of zijn of haar toestemming heeft ingetrokken, moeten aan de betrokkene andere redelijke en billijke opties worden aangeboden om toegang tot diensten van de informatiemaatschappij te krijgen.

In de in dit lid bedoelde targeting- en reclameaanleveringstechnieken worden niet meer dan vier categorieën persoonsgegevens gecombineerd, met inbegrip van de locatie van de betrokkene.

Indien de politieke reclameboodschap verband houdt met een verkiezing of een referendum, wordt de locatie van de betrokkene opgevat als de locatie op het niveau van het kiesdistrict bij die verkiezing of dat referendum zoals bedoeld in lid 1 quinquies, punt b).

Als de politieke reclameboodschap geen verband houdt met een verkiezing of een referendum, mag de locatie die wordt gebruikt voor targeting- en reclameaanleveringstechnieken niet onder het gemeenteniveau liggen.

Indien de politieke reclameboodschap geen verband houdt met een verkiezing of een referendum en twee of meer

categorieën gegevens combineert, omvat de doelgroep ten minste 0,4 % van de bevolking van de lidstaat, met een minimum van 50 000 burgers.

Amendement 127
Voorstel voor een verordening
Artikel 12 – lid 1 quinquies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	1 quinquies. Onverminderd lid 1 quater, worden targeting- en reclameaanleveringstechnieken die de verwerking van persoonsgegevens met zich meebrengen, in de zestig dagen die voorafgaan aan een verkiezing of een referendum beperkt tot de volgende persoonsgegevens die uitdrukkelijk door de betrokkene worden verstrekt met zijn of haar toestemming zoals gedefinieerd in artikel 4, punt 11, van Verordening (EU) 2016/679 en die uitsluitend worden verstrekt ten behoeve van politieke onlinereclame:* ***a) de talen die de betrokkene spreekt; ***b) de locatie van de betrokkene op het niveau van het kiesdistrict bij de desbetreffende verkiezingen of het desbetreffende referendum;*** ***c) de informatie dat de betrokkene voor het eerst kiesgerechtigd is.*** ***De tweede en derde alinea van lid 1 quater zijn van overeenkomstige toepassing.***

Amendement 128
Voorstel voor een verordening
Artikel 12 – lid 1 sexies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	1 sexies. Dit artikel is niet van toepassing op de interne communicatie van een politieke partij, stichting,

	vereniging of enige ander non-profitorganisatie, hun communicatie met leden en voormalige leden en hun communicatie, bijvoorbeeld in de vorm van nieuwsbrieven, met betrekking tot hun politieke activiteiten, zolang die communicatie uitsluitend is gebaseerd op abonnementsgegevens en derhalve strikt beperkt is tot hun leden, voormalige leden of abonnees en is gebaseerd op door die betrokkenen verstrekte persoonsgegevens en geen verdere verwerking van persoonsgegevens met zich meebrengt met het oog op het targeten of anderszins verder selecteren van de ontvangers en de boodschappen die zij ontvangen. Dergelijke vormen van direct marketing vallen onder het toepassingsgebied van Verordening (EU) 2016/679 en Richtlijn 2002/58/EG.

Amendement 129
Voorstel voor een verordening
Artikel 12 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
2. Het in de eerste zin vastgestelde verbod is niet van toepassing in de situaties bedoeld in artikel 9, lid 2, punten a) en d), van Verordening (EU) 2016/679 en artikel 10, lid 2, punten a) en d), van Verordening (EU) 2018/1725.	***Schrappen***

Amendement 130
Voorstel voor een verordening
Artikel 12 – lid 3 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
3. Wanneer in het kader van politieke ***reclame*** gebruik wordt gemaakt van ***targeting- of amplificatietechnieken*** die gepaard gaan met de verwerking van persoonsgegevens, gelden voor de verwerkingsverantwoordelijken, in	3. Wanneer in het kader van politieke ***reclamediensten*** gebruik wordt gemaakt van ***targetingtechnieken*** die gepaard gaan met de verwerking van persoonsgegevens, gelden voor de verwerkingsverantwoordelijken, in

aanvulling op de vereisten van Verordening (EU) 2016/679 en Verordening (EU) 2018/1725, naargelang het geval, de volgende vereisten:

aanvulling op de vereisten van Verordening (EU) 2016/679 en Verordening (EU) 2018/1725, naargelang het geval, de volgende vereisten:

Amendement 131
Voorstel voor een verordening
Artikel 12 – lid 3 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
a) een intern beleid vaststellen en uitvoeren waarin duidelijk en in eenvoudige taal in het bijzonder wordt beschreven hoe dergelijke technieken worden gebruikt om personen te targeten of de ***impact van*** de boodschap te ***versterken***, en dit beleid gedurende een periode van ***vijf*** jaar handhaven;	(a) een intern beleid vaststellen en uitvoeren waarin duidelijk en in eenvoudige taal in het bijzonder wordt beschreven hoe dergelijke technieken worden gebruikt om personen te targeten of de boodschap te ***bezorgen***, en dit beleid gedurende een periode van ***tien*** jaar handhaven; ***dit interne beleid wordt openbaar gemaakt;***

Amendement 132
Voorstel voor een verordening
Artikel 12 – lid 3 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
b) registers bijhouden inzake het gebruik van ***targeting*** of ***amplificatie, de relevante mechanismen, technieken*** en kenmerken die zijn gebruikt, en de bron(nen) van de persoonsgegevens die zijn gebruikt;	b) registers bijhouden inzake het gebruik van ***targeting-*** of ***reclameaanleveringstechnieken*** en kenmerken die zijn gebruikt, en de bron(nen) van de persoonsgegevens die zijn gebruikt;

Amendement 133
Voorstel voor een verordening
Artikel 12 – lid 3 – punt c

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
c) samen met de politieke reclame aanvullende informatie verstrekken die nodig is om de betrokkene in staat te stellen te begrijpen wat de onderliggende logica en de belangrijkste kenmerken van	(c) samen met de politieke reclame aanvullende informatie verstrekken die nodig is om de betrokkene in staat te stellen te begrijpen wat de onderliggende logica en de belangrijkste kenmerken van

die techniek zijn ***en of er gebruik is gemaakt van gegevens van derden en*** van aanvullende analysetechnieken. Deze informatie omvat de in bijlage II vermelde elementen***.***	die techniek zijn***, alsmede*** van aanvullende analysetechnieken. Deze informatie omvat de in bijlage II vermelde elementen***;***

Amendement 134
Voorstel voor een verordening
Artikel 12 – lid 3 – punt c bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	c bis) een interne jaarlijkse risicobeoordeling verrichten van het gebruik van die technieken voor de grondrechten en fundamentele vrijheden van personen en de samenleving als geheel; de resultaten van deze risicobeoordelingen worden openbaar beschikbaar gemaakt.

Amendement 135
Voorstel voor een verordening
Artikel 12 – lid 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	3 bis. De uitgever verwerkt voor het aanbieden van politieke reclamediensten geen persoonsgegevens van eindgebruikers van diensten van derden die gebruikmaken van kernplatformdiensten van de uitgever;

Amendement 136
Voorstel voor een verordening
Artikel 12 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
4. Uitgevers van politieke reclame die gebruikmaken van targeting- of amplificatietechnieken, nemen in de krachtens artikel 7 vereiste transparantieverklaring de in lid 3, punt	***Schrappen***

c), bedoelde informatie en een link naar het in lid 3, punt a), bedoelde beleid op. Indien de verwerkingsverantwoordelijke verschilt van de uitgever van reclame, zendt de verwerkingsverantwoordelijke het interne beleid of een verwijzing daarnaar toe aan de uitgever van politieke reclame.

Amendement 137
Voorstel voor een verordening
Artikel 12 – lid 5

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
5. Uitgevers van politieke reclame die gebruikmaken van in lid 3 bedoelde ***targeting- of amplificatietechnieken***, vermelden in of samen met de reclame en de transparantieverklaring bedoeld in artikel 7 bis een verwijzing naar doeltreffende middelen om individuele personen te ondersteunen bij de uitoefening van hun rechten uit hoofde van Verordening (EU) 2016/679.	5. Uitgevers van politieke reclame die gebruikmaken van in lid 3 bedoelde ***targetingtechnieken***, vermelden in of samen met de reclame en de transparantieverklaring bedoeld in artikel 7 bis een verwijzing naar doeltreffende middelen om individuele personen te ondersteunen bij de uitoefening van hun rechten uit hoofde van Verordening (EU) 2016/679. ***De transparantieverklaring bevat een zichtbare link naar een gemakkelijk toegankelijke interface waar gebruikers hun toestemming kunnen intrekken of de persoonsgegevens die zij uitsluitend ten behoeve van politieke onlinereclame zoals bedoeld in de leden 1 quater en 1 quinquies hebben verstrekt, kunnen wijzigen.***

Amendement 138
Voorstel voor een verordening
Artikel 12 – lid 8

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
8. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 19 gedelegeerde handelingen vast te stellen om bijlage II te wijzigen door elementen van de krachtens lid 3, punt c), van dit artikel te verstrekken	***Schrappen***

informatie aan te passen of te schrappen, in het licht van de technologische ontwikkelingen inzake het relevante wetenschappelijke onderzoek en van ontwikkelingen op het gebied van het toezicht door de bevoegde autoriteiten en relevante richtsnoeren als vastgesteld door de bevoegde instanties.

Amendement 139
Voorstel voor een verordening
Artikel 13 – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
Toezending van informatie over targeting en ***amplificatie*** aan andere belanghebbende entiteiten	Toezending van informatie over ***online*** targeting en ***reclameaanlevering*** aan andere belanghebbende entiteiten

Amendement 140
Voorstel voor een verordening
Artikel 14 – lid 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	1 bis. De lidstaten houden registers bij van de wettelijke vertegenwoordigers die uit hoofde van deze verordening op nationaal niveau zijn geregistreerd en maken deze registers openbaar. De Commissie houdt een register bij van de wettelijke vertegenwoordigers die uit hoofde van deze verordening op Unieniveau zijn geregistreerd en maakt dit register openbaar.

Amendement 141
Voorstel voor een verordening
Artikel 15 – lid 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	1 bis. Indien de uitgever van politieke reclame een zeer groot onlineplatform of een zeer grote onlinezoekmachine in de

	zin van artikel 33 van Verordening (EG) nr. 2022/2065 is, kan het Europees Comité voor gegevensbescherming op verzoek van nationale autoriteiten, de Commissie of op eigen initiatief na raadpleging van de bevoegde nationale autoriteiten een onderzoek instellen indien het een inbreuk op artikel -12 of artikel 12 van deze verordening vermoedt.

Amendement 142
Voorstel voor een verordening
Artikel 15 – lid 1 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	1 ter. De instelling van een onderzoek op grond van lid 1 bis van dit artikel door het Europees Comité voor gegevensbescherming ontslaat de nationale gegevensbeschermingautoriteit(en) of, indien van toepassing, andere bevoegde autoriteiten van haar of hun bevoegdheden ten aanzien van de betrokken inbreuk om toezicht te houden op de verplichtingen uit hoofde van deze verordening en die te handhaven.

Amendement 143
Voorstel voor een verordening
Artikel 15 – lid 1 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	1 quater. De nationale gegevensbeschermingsautoriteiten zenden binnen 15 dagen nadat zij in kennis zijn gesteld van de instelling van het onderzoek, of binnen zeven dagen indien de verkiezing of het referendum als bedoeld in artikel 12, lid 1 quinquies, plaatsvindt binnen zestig dagen, alle informatie over de betrokken inbreuk toe aan het Europees Comité voor

gegevensbescherming.

Amendement 144
Voorstel voor een verordening
Artikel 15 – lid 1 quinquies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	1 quinquies. Bij de uitoefening van zijn onderzoeksbevoegdheden uit hoofde van deze verordening verzoekt het Europees Comité voor gegevensbescherming om de individuele of gezamenlijke steun van alle nationale gegevensbeschermingsautoriteiten waarop de vermeende inbreuk betrekking hebben, met inbegrip van de gegevensbeschermingautoriteit van de plaats van vestiging.

Amendement 145
Voorstel voor een verordening
Artikel 15 – lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	2 bis. De Commissie is exclusief bevoegd om te controleren of zeer grote onlineplatforms en zeer grote zoekmachines in de zin van artikel 33 van Verordening (EU) 2022/2065 voldoen aan de in deze verordening vastgestelde verplichtingen, uitgezonderd de artikelen - 12 en 12 daarvan.

Amendement 146
Voorstel voor een verordening
Artikel 15 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
3. Elke lidstaat wijst een of meer bevoegde autoriteiten aan die verantwoordelijk zijn voor de toepassing en handhaving van de niet in de leden 1 en	3. Elke lidstaat wijst een of meer bevoegde autoriteiten aan die verantwoordelijk zijn voor de ***zorgvuldige, objectieve, consistente en uniforme***

2 genoemde aspecten van deze verordening. Elke krachtens dit lid aangewezen bevoegde instantie is structureel volledig onafhankelijk van de sector en vrij van elke externe interventie of politieke druk. Zij houdt in volledige onafhankelijkheid effectief toezicht op de naleving van deze verordening en neemt de maatregelen die nodig en evenredig zijn om die naleving te waarborgen.

toepassing en handhaving van de niet in de leden 1 en 2 genoemde aspecten van deze verordening. Elke krachtens dit lid aangewezen bevoegde instantie is structureel volledig onafhankelijk van de sector ***en van de regering van de lidstaat*** en vrij van elke externe interventie of politieke druk. Zij houdt in volledige onafhankelijkheid effectief toezicht op de naleving van deze verordening en neemt de maatregelen die nodig en evenredig zijn om die naleving te waarborgen.

Amendement 147
Voorstel voor een verordening
Artikel 15 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
4. Bij de uitoefening van hun toezichthoudende taken met betrekking tot deze verordening hebben de in lid 3 bedoelde bevoegde autoriteiten de ***bevoegdheid om aanbieders van politieke reclamediensten om toegang te vragen tot de gegevens, documenten of informatie die zij nodig hebben*** voor de uitoefening van hun toezichthoudende taken***.***	4. Bij de uitoefening van hun toezichthoudende taken met betrekking tot deze verordening hebben ***het Europees Comité voor gegevensbescherming, de Commissie en*** de in lid 3 bedoelde bevoegde ***nationale*** autoriteiten de ***volgende bevoegdheden*** voor de uitoefening van hun toezichthoudende taken***:***

Amendement 148
Voorstel voor een verordening
Artikel 15 – lid 4 – punt a (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	a) de bevoegdheid om onderzoek te doen naar de toepassing van deze verordening, onder meer op basis van informatie die zij van een andere toezichthoudende autoriteit of een andere overheidsinstantie ontvangen;

Amendement 149
Voorstel voor een verordening
Artikel 15 – lid 4 – punt b (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	b) de bevoegdheid om zonder onnodige vertraging gegevens op te vragen bij politieke actoren, aanbieders van politieke reclamediensten, opdrachtgevers en uitgevers, alsmede andere personen met betrekking tot hun beroep, indien deze personen redelijkerwijs op de hoogte kunnen zijn van een vermeende inbreuk op deze verordening;

Amendement 150
Voorstel voor een verordening
Artikel 15 – lid 4 – punt c (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	c) de bevoegdheid om elk betrokken personeelslid of elke betrokken vertegenwoordiger van aanbieders van politieke reclamediensten, opdrachtgevers of uitgevers of de in punt b) bedoelde personen te verzoeken een verklaring af te leggen of een toelichting te geven met betrekking tot informatie in verband met een vermeende inbreuk;

Amendement 151
Voorstel voor een verordening
Artikel 15 – lid 4 – punt d (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	d) de bevoegdheid om personen die zich bezighouden met politieke reclame te verzoeken hun deskundigheid met betrekking tot een vermeende inbreuk te delen;

Amendement 152
Voorstel voor een verordening
Artikel 15 – lid 4 – punt e (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	e) de bevoegdheid om klachten van een betrokkene of van een orgaan, organisatie of vereniging te behandelen en, voor zover passend, het onderwerp van de klacht te onderzoeken;

Amendement 153
Voorstel voor een verordening
Artikel 15 – lid 4 – punt f (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	f) de bevoegdheid om overeenkomstig artikel 16 een administratieve geldboete op te leggen.

Amendement 154
Voorstel voor een verordening
Artikel 15 – lid 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	4 bis. De besluiten van het Europees Comité voor gegevensbescherming, de Commissie en de in lid 3 bedoelde bevoegde nationale autoriteiten zijn onderworpen aan rechterlijke toetsing overeenkomstig het Unie- en het nationale recht.

Amendement 155
Voorstel voor een verordening
Artikel 15 – lid 5 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
5. De bevoegde autoriteiten ***bedoeld in lid 3*** hebben bij de uitoefening van hun handhavingsbevoegdheden met betrekking tot deze verordening de bevoegdheid om:	5. De bevoegde autoriteiten hebben bij de uitoefening van hun handhavingsbevoegdheden met betrekking tot deze verordening de bevoegdheid om:

Amendement 156
Voorstel voor een verordening
Artikel 15 – lid 5 – punt b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	b bis) richtsnoeren uit te geven over de naleving in antwoord op verzoeken van uitgevers van politieke reclame uit hoofde van artikel 9;

Amendement 157
Voorstel voor een verordening
Artikel 15 – lid 5 – punt c bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	c bis) periodieke administratieve geldboeten en financiële sancties op te leggen.

Amendement 158
Voorstel voor een verordening
Artikel 15 – lid 6

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
6. De lidstaten zorgen voor samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten, met name in het kader van nationale verkiezingsnetwerken, om de snelle, beveiligde uitwisseling van informatie over kwesties die verband houden met de uitoefening van hun toezichts- en handhavingstaken uit hoofde van deze verordening te vergemakkelijken, onder meer door gezamenlijk inbreuken vast te stellen, bevindingen en deskundigheid te delen en over de toepassing en handhaving van de relevante regels te overleggen.	6. De lidstaten zorgen voor samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten ***en de toezichthoudende autoriteiten***, met name in het kader van nationale verkiezingsnetwerken, om de snelle, beveiligde uitwisseling van informatie over kwesties die verband houden met de uitoefening van hun toezichts- en handhavingstaken uit hoofde van deze verordening te vergemakkelijken, onder meer door gezamenlijk inbreuken vast te stellen, bevindingen en deskundigheid te delen en over de toepassing en handhaving van de relevante regels te overleggen.

Amendement 159
Voorstel voor een verordening
Artikel 15 – lid 9 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	9 bis. Na afloop van elke verkiezing en elk referendum stellen de bevoegde autoriteiten van de lidstaten verslagen op over de naleving, door in de Unie gevestigde aanbieders van politieke reclamediensten, van de bestaande wetgeving, met inbegrip van deze verordening, en van regels inzake de bescherming van persoonsgegevens wanneer er technieken worden gebruikt voor het targeten van specifieke personen of het versterken van de impact van politieke reclameboodschappen. Deze verslagen worden naar de Commissie gestuurd en, in het geval van verkiezingen voor het Europees Parlement, naar het Europees Parlement.

Amendement 160
Voorstel voor een verordening
Artikel 16 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
1. Met betrekking tot de artikelen 5 tot en met 11, 13 en 14 stellen de lidstaten regels vast inzake sancties, met inbegrip van administratieve geldboeten en financiële sancties, die wegens inbreuken op deze verordening kunnen worden opgelegd aan onder hun bevoegdheid vallende aanbieders van politieke reclamediensten en die in elk afzonderlijk geval doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.	1. Met betrekking tot de artikelen ***3 bis, 4,*** 5 tot en met 11, 13 en 14 stellen de lidstaten ***en de Commissie*** regels vast inzake sancties, met inbegrip van administratieve geldboeten en financiële sancties ***en rectificatieprocedures***, die wegens inbreuken op deze verordening kunnen worden opgelegd aan onder hun bevoegdheid vallende aanbieders van politieke reclamediensten en die in elk afzonderlijk geval doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

Amendement 161
Voorstel voor een verordening
Artikel 16 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
4. Inbreuken op ***artikel*** 7 worden als bijzonder ernstig beschouwd wanneer zij betrekking hebben op politieke reclame die tijdens een verkiezingsperiode is gepubliceerd of verspreid en is gericht op burgers in de lidstaat waar de desbetreffende verkiezingen worden gehouden.	4. Inbreuken op ***de artikelen 4, 5 en*** 7 worden als bijzonder ernstig beschouwd wanneer zij betrekking hebben op politieke reclame die tijdens een verkiezingsperiode is gepubliceerd of verspreid en is gericht op burgers in de lidstaat waar de desbetreffende verkiezingen worden gehouden.

Amendement 162
Voorstel voor een verordening
Artikel 16 – lid 6

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
6. Voor inbreuken op de in ***artikel*** 12 vastgestelde verplichtingen kunnen de in artikel 51 van Verordening (EU) 2016/679 bedoelde toezichthoudende autoriteiten binnen hun bevoegdheidssfeer administratieve geldboeten opleggen overeenkomstig artikel 83 van Verordening (EU) 2016/679, welke kunnen oplopen tot het in artikel 83, lid 5, van die verordening bedoelde bedrag.	6. Voor inbreuken op de in ***de artikelen -12 en*** 12 vastgestelde verplichtingen kunnen de in artikel 51 van Verordening (EU) 2016/679 bedoelde toezichthoudende autoriteiten ***en het Europees Comité voor gegevensbescherming gebruikmaken van de in die verordening vastgestelde onderzoeks- en corrigerende bevoegdheden en*** binnen hun bevoegdheidssfeer administratieve geldboeten opleggen overeenkomstig artikel 83 van Verordening (EU) 2016/679, welke kunnen oplopen tot het in artikel 83, lid 5, van die verordening bedoelde bedrag.

Amendement 163
Voorstel voor een verordening
Artikel 16 – lid 6 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	6 bis. In geval van bijzonder ernstige en systematische inbreuken op de verplichtingen van de artikelen -12 en 12 door de opdrachtgever, wanneer de uitgever van politieke reclame een zeer groot onlineplatform of een zeer grote

	onlinezoekmachine in de zin van artikel 33 van Verordening (EU) 2022/2065 is, kan het Europees Comité voor gegevensbescherming, gedurende een strikt beperkte periode die niet langer is dan 15 dagen, het zeer grote onlineplatform of de zeer grote zoekmachine gelasten om geen targeting- en reclameaanleveringsdiensten voor die specifieke opdrachtgever te verrichten, overeenkomstig artikel 15, lid 1 bis. Een dergelijke schorsing kan worden opgelegd naast of in plaats van een administratieve geldboete.

Amendement 164
Voorstel voor een verordening
Artikel 16 – lid 7

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
7. Voor inbreuken op de in ***artikel*** 12 vastgestelde verplichtingen kan de in artikel 52 van Verordening (EU) 2018/1725 bedoelde toezichthoudende autoriteit binnen haar bevoegdheidssfeer administratieve geldboeten opleggen overeenkomstig artikel 66 van Verordening (EU) 2018/1725, welke kunnen oplopen tot het in artikel 66, lid 3, van die verordening bedoelde bedrag.	7. Voor inbreuken op de in ***de artikelen -12 en*** 12 vastgestelde verplichtingen kan de in artikel 52 van Verordening (EU) 2018/1725 bedoelde toezichthoudende autoriteit ***gebruikmaken van de in die verordening vastgestelde onderzoeks- en corrigerende bevoegdheden en*** binnen haar bevoegdheidssfeer administratieve geldboeten opleggen overeenkomstig artikel 66 van Verordening (EU) 2018/1725, welke kunnen oplopen tot het in artikel 66, lid 3, van die verordening bedoelde bedrag.

Amendement 165
Voorstel voor een verordening
Artikel 16 – lid 7 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	7 bis. De lidstaten brengen jaarlijks verslag uit aan de Commissie over de sancties die zijn opgelegd om de

	bepalingen van deze verordening te handhaven, met name over het soort sancties dat wordt toegepast en het bedrag van de administratieve geldboeten en financiële sancties. De Commissie maakt jaarlijks een samenvatting en evaluatie van deze verslagen en gebruikt ze voor het toetsingsproces uit hoofde van artikel 18.

Amendement 166
Voorstel voor een verordening
Artikel 16 – lid 7 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	7 ter. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 19 gedelegeerde handelingen vast te stellen om, na raadpleging van de bevoegde autoriteiten en andere relevante belanghebbenden, in de hele Unie minimale sancties in te voeren voor inbreuken op de verplichtingen die zijn vastgesteld in de artikelen 12 en 13.

Amendement 167
Voorstel voor een verordening
Artikel 18 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
Binnen twee jaar na elke verkiezing voor het Europees Parlement, en voor het eerst uiterlijk op 31 december 2026, dient de Commissie een verslag in over de evaluatie en toetsing van deze verordening. In dit verslag wordt beoordeeld of deze verordening moet worden gewijzigd. Dit verslag wordt openbaar gemaakt.	Binnen twee jaar na elke verkiezing voor het Europees Parlement, en voor het eerst uiterlijk op 31 december 2026, dient de Commissie een verslag in over de evaluatie en toetsing van deze verordening. In dit verslag wordt beoordeeld of deze verordening moet worden gewijzigd. Dit verslag wordt openbaar gemaakt ***en aan het Europees Parlement voorgelegd***.

Amendement 168
Voorstel voor een verordening
Artikel 18 – alinea 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	De Commissie dient uiterlijk op ... [drie jaar na de inwerkingtreding van deze verordening] en vervolgens om de drie jaar een verslag in over de gevolgen van deze verordening voor belanghebbenden, met name voor het maatschappelijk middenveld, dat moet zijn gebaseerd op een brede raadpleging van de relevante belanghebbenden.

Amendement 169
Voorstel voor een verordening
Artikel 19 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
2. De in artikel 7, lid 8, ***en*** artikel 12, lid 8, bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor een termijn van [tot de evaluatie van de toepassing van deze verordening, twee jaar na de volgende verkiezingen voor het Europees Parlement].	2. De in artikel 7, lid 8, artikel 12, lid 8, ***en artikel 16, lid 7 ter,*** bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor een termijn van [tot de evaluatie van de toepassing van deze verordening, twee jaar na de volgende verkiezingen voor het Europees Parlement].

Amendement 170
Voorstel voor een verordening
Artikel 19 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in artikel 7, lid 8, ***en*** artikel 12, lid 8, bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde	3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in artikel 7, lid 8, artikel 12, lid 8, ***en artikel 16, lid 7 ter,*** bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de

gedelegeerde handelingen onverlet.

geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.

Amendement 171
Voorstel voor een verordening
Artikel 19 – lid 5

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
5. Een krachtens artikel 7, lid 8, ***of*** artikel 12, lid 8, vastgestelde gedelegeerde handeling treedt pas in werking als het Europees Parlement noch de Raad binnen een termijn van twee maanden na de datum van kennisgeving ervan aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft aangetekend tegen de gedelegeerde handeling, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad de Commissie voor het verstrijken van deze termijn heeft meegedeeld geen bezwaar te zullen aantekenen. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.	5. Een krachtens artikel 7, lid 8, artikel 12, lid 8, ***of artikel 16, lid 7 ter,*** vastgestelde gedelegeerde handeling treedt pas in werking als het Europees Parlement noch de Raad binnen een termijn van twee maanden na de datum van kennisgeving ervan aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft aangetekend tegen de gedelegeerde handeling, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad de Commissie voor het verstrijken van deze termijn heeft meegedeeld geen bezwaar te zullen aantekenen. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.

Amendement 172
Voorstel voor een verordening
Bijlage I – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
a) ***indien de mededeling niet in de reclameboodschap zelf is opgenomen,*** een voorbeeld/weergave van de politieke reclameboodschap of een link daarnaar;	a) een voorbeeld/weergave van de politieke reclameboodschap of een link daarnaar;

Amendement 173
Voorstel voor een verordening
Bijlage I – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
b) de identiteit en plaats van vestiging van de opdrachtgever namens wie de reclameboodschap wordt verspreid, met	b) de identiteit en plaats van vestiging van de opdrachtgever namens wie de reclameboodschap wordt ***geproduceerd,***

inbegrip van zijn naam, adres, telefoonnummer ***en*** e-mailadres, en de vermelding of het om een natuurlijke of rechtspersoon gaat;	***geplaatst, gepubliceerd, gepromoot en*** verspreid, met inbegrip van zijn naam, adres, ***geverifieerd*** telefoonnummer ***of geverifieerde*** e-mailadres, en de vermelding of het om een natuurlijke of rechtspersoon gaat;

Amendement 174
Voorstel voor een verordening
Bijlage I – punt d

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
d) elke verkiezing waarmee de reclame verband houdt, indien van toepassing;	d) elke verkiezing ***of elk referendum*** waarmee de reclame verband houdt, indien van toepassing;

Amendement 175
Voorstel voor een verordening
Bijlage I – punt e

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
e) het ***voorlopige totaalbedrag*** dat is besteed aan, en de waarde van andere voordelen die geheel of ten dele zijn ontvangen in ruil voor, de specifieke reclameboodschap, en, in voorkomend geval, aan de specifieke reclamecampagne, met inbegrip van de productie, plaatsing, promotie, publicatie en verspreiding van politieke reclameboodschappen, alsmede het werkelijke totaalbedrag en de waarde van andere ontvangen voordelen, zodra zulks bekend is***.***	(e) het ***bedrag*** dat is besteed aan, en de waarde van andere voordelen die geheel of ten dele zijn ontvangen in ruil voor, de specifieke reclameboodschap, en, in voorkomend geval, aan de specifieke reclamecampagne, met inbegrip van de productie, plaatsing, promotie, publicatie en verspreiding van politieke reclameboodschappen, alsmede het werkelijke totaalbedrag en de waarde van andere ontvangen voordelen, zodra zulks bekend is***;***

Amendement 176
Voorstel voor een verordening
Bijlage I – punt h

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
h) ***indien de uitgever een zeer groot onlineplatform is,*** een link naar de locatie van de reclameboodschap in ***het***	h) een link naar de locatie van de reclameboodschap in ***de Europese bibliotheek voor politieke***

reclameregister van de publicerende actor;	***reclameboodschappen***;

Amendement 177
Voorstel voor een verordening
Bijlage II – kopje 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
Informatie die moet worden verstrekt krachtens artikel 12, lid 3	***Schrappen***

Amendement 178
Voorstel voor een verordening
Bijlage II – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
a) de specifieke groepen van getargete ontvangers, met daarbij de kenmerken die worden gebruikt om de ontvangers te bepalen onder wie de reclame wordt verspreid (even gedetailleerd als de voor de targeting gebruikte gegevens), de categorieën persoonsgegevens die worden gebruikt voor de targeting en amplificatie, de doeleinden, mechanismen en logica van de targeting en amplificatie, met inbegrip van de kenmerken op grond waarvan personen al dan niet in de doelgroep worden opgenomen, en de redenen voor de keuze van deze kenmerken;	***Schrappen***

Amendement 179
Voorstel voor een verordening
Bijlage II – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
b) de periode van verspreiding, het aantal personen onder wie de reclameboodschap wordt verspreid en informatie over de omvang van de doelgroep binnen het betrokken	***Schrappen***

electoraat;

Amendement 180
Voorstel voor een verordening
Bijlage II – punt c

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
c) de bron van de in punt a) bedoelde persoonsgegevens, met inbegrip van, in voorkomend geval, het feit dat de persoonsgegevens zijn ontleend aan dan wel afgeleid uit andere bronnen of verkregen van een derde, alsook diens identiteit en een link naar de privacyverklaring van die derde voor de verwerking in kwestie;	***Schrappen***

Amendement 181
Voorstel voor een verordening
Bijlage II – punt d

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
d) een link naar doeltreffende middelen ter ondersteuning van betrokkenen bij de uitoefening van hun rechten uit hoofde van Verordening (EU) 2016/679 of Verordening (EU) 2018/1725, naargelang het geval, in verband met targeting en amplificatie van politieke reclame op basis van hun persoonsgegevens.	***Schrappen***

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Transparantie en gerichte politieke reclame
Document- en procedurenummers	COM(2021)0731 – C9-0433/2021 – 2021/0381(COD)
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	IMCO 13.12.2021
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	LIBE 13.12.2021
Medeverantwoordelijke commissies – datum bekendmaking	5.5.2022
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Anna Júlia Donáth 13.7.2022
Behandeling in de commissie	13.7.2022 5.9.2022
Datum goedkeuring	1.12.2022
Uitslag eindstemming	+: 43 –: 9 0: 8
Bij de eindstemming aanwezige leden	Abir Al-Sahlani, Konstantinos Arvanitis, Malik Azmani, Katarina Barley, Pietro Bartolo, Vladimír Bilčík, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Joachim Stanisław Brudziński, Patricia Chagnon, Caterina Chinnici, Clare Daly, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Cornelia Ernst, Laura Ferrara, Nicolaus Fest, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Evin Incir, Sophia in ‘t Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Erik Marquardt, Nadine Morano, Javier Moreno Sánchez, Theresa Muigg, Maite Pagazaurtundúa, Paulo Rangel, Isabel Santos, Birgit Sippel, Vincenzo Sofo, Ramona Strugariu, Yana Toom, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Jadwiga Wiśniewska, Javier Zarzalejos
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Daniel Freund, Alessandra Mussolini, Róża Thun und Hohenstein, Romana Tomc, Dragoş Tudorache, Tom Vandenkendelaere, Loránt Vincze
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Pablo Arias Echeverría, Jarosław Duda, Emmanouil Fragkos, Krzysztof Hetman, Eva Kaili, Ska Keller, Alessandra Moretti, Ljudmila Novak, Andrey Novakov, Christine Schneider, Annie Schreijer-Pierik, Marc Tarabella

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

43	+
PPE	Pablo Arias Echeverría, Vladimír Bilčík, Karolin Braunsberger-Reinhold, Jarosław Duda, Andrzej Halicki, Krzysztof Hetman, Jeroen Lenaers, Nadine Morano, Alessandra Mussolini, Ljudmila Novak, Andrey Novakov, Paulo Rangel, Christine Schneider, Annie Schreijer-Pierik, Romana Tomc, Tom Vandenkendelaere, Loránt Vincze, Javier Zarzalejos
RENEW	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu, Róża Thun und Hohenstein, Yana Toom, Dragoş Tudorache
S&D	Katarina Barley, Pietro Bartolo, Caterina Chinnici, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Eva Kaili, Marina Kaljurand, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Alessandra Moretti, Theresa Muigg, Isabel Santos, Birgit Sippel, Marc Tarabella
THE LEFT	Konstantinos Arvanitis, Cornelia Ernst

9	-
ECR	Joachim Stanisław Brudziński, Emmanouil Fragkos, Patryk Jaki, Vincenzo Sofo, Jadwiga Wiśniewska
ID	Patricia Chagnon, Nicolaus Fest, Tom Vandendriessche
NI	Milan Uhrík

8	0
NI	Laura Ferrara
THE LEFT	Clare Daly
VERTS/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Daniel Freund, Ska Keller, Alice Kuhnke, Erik Marquardt

Verklaring van de symbolen:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding